

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIV nr. 692

vineri 25 ianuarie 1963

8 pagini 25 bani

Viitori specialiști ai viticulturii în laborator

Un nou contingent de cadre didactice au obținut gradul II

Recenta sesiune a examenelor pentru acordarea gradelor didactice a permis desprinderea unor constatări și concluzii care vor ajuta în orientarea celor ce se pregătesc să se prezinte în sesiunile următoare la aceste examene și a celor ce răspund de organizarea și desfășurarea lor. În general, examenele au demonstrat că majoritatea candidaților au un nivel ideologic și științific de specialitate ridicat, o experiență metodică bogată, pasiune pentru activitatea instructiv-educativă.

Învățătorii și profesorii prezentați la examen au știut să justifice preferința pentru tema tratată în lucrarea metodică-științifică, au prezentat într-un mod interesant bibliografia folosită și modul cum au sistematizat materialul, au dezvoltat cu precizie problemele fixate pentru susținere, înfățișând procedeele folosite în predarea noțiunilor de limba română, de aritmetică, în folosirea materialului didactic corespunzător etc. Lucrări bine fundamentate din punct de vedere ideologic, științific și metodic au prezentat învățătorii Ion Dudă din regiunea Dobroea („Greșeli tipice de ortografie și punctuație ale elevilor, măsuri pentru prevenirea și înlăturarea lor”), Victoria Fintineru din regiunea Argeș („Cum desfășor lecțiile în condițiile predării simultane”), Ion Bratu și Maria Rogaciu din regiunea Argeș („Contribuția excursiilor la educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar”), Aurelia Profeta din orașul București („Unele aspecte ale legării lecțiilor de practică în predarea aritmeticii la clasele I—IV”).

Învățătorii bine pregătiți au dovedit cunoștințe temeinice și la examenul de materialism-dialectic și istoric. Organele de învățămînt și directorii școlilor au datorat să ajute mai mult în viitor pe învățătorii care se vor prezenta la examenele de grad, astfel încît aceștia să poată trata mai competent problemele teoretice și să cunoască mai adînc aplicarea creatoare a acestora de către partidul nostru.

Și examenele ținute cu profesorii s-au încheiat, în general, cu rezultate pozitive. Numeroși profesori au tratat în lucrările lor probleme importante ale procesului de învățămînt. În cadrul probei de susținere ei au dezvoltat

cu competență aceste probleme, făcînd și propuneri cu privire la îmbunătățirea predării și a activității educative, la lărgirea cercetărilor științifice în domeniul temei tratate etc. Merită să fie menționate la loc de frunte lucrările: „Importanța instructiv-educativă a predării literaturii pentru copii” (autor prof. Miron Holban din regiunea Argeș), „Din experiența predării matematicii la școala tehnică de maștri” (autor Smaranda Hortopan din București), „Rolul cinematografului și televiziunii în predarea diferitelor teme de viață, de practică constructivă socialistă” (autor Oscar Roșeanu din București).

La proba de specialitate și de metodică specialității s-au pus în discuție probleme interesante, a căror tratare a dovedit că marea majoritate a profesorilor prezentați la examen își stăpînesc bine specialitatea și au o bună pregătire metodică. De asemenea, răspunsurile date la examenele de materialism dialectic și istoric și de socialism științific au demonstrat în general cunoașterea problemelor teoretice și justa înțelegere a politicii partidului nostru. Majoritatea candidaților au folosit în expunerile lor o terminologie științifică adecvată, formulări exacte. Se vedește însă necesitatea unei mai atente preocupări a profesorilor pentru aplicarea cunoștințelor de materialism dialectic și istoric la domeniul specialității pe care o predau.

Socotim că, în general, recenta sesiune de examene pentru acordarea gradelor didactice s-a situat din punct de vedere al nivelului de pregătire al candidaților la un nivel superior față de anii precedenți. La aceasta a contribuit în mare măsură și metoda de examinare folosită, care a avut mai mult caracterul unui colocviu amplu cu candidații, ceea ce a permis verificarea multilaterală și aprecierea judicioasă a cunoștințelor reale ale acestora.

Rezultatele obținute la această sesiune constituie pentru învățătorii și profesorii un îndemn de a se înscrie la examenele de grad mobilizîndu-i să-și perfecționeze pregătirea ideologică, de specialitate și metodică.

Prof. C. DRĂGULESCU
directorul I.P.C.D. București

Cu privire la experimentul de la clasele I-IV

Consfătuirile regionale ale cadrelor didactice din școlile în care se experimentează predarea la clasele I-IV cu profesori specialiști, consfătuiri care au avut loc nu de mult în întreaga țară, au prilejuit în anul acesta mai mult decît în trecut, o largă dezbateră a multiplelor probleme legate de aplicarea noului sistem. La consfătuiri au participat, pe lângă un important număr de cadre didactice de la clasele experimentale și de control, directori de școli, inspectori metodiști, șefi ai secțiilor de învățămînt raionale, delegați ai sfaturilor populare, părinți ai elevilor și reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului.

Dezbaterile au avut drept punct de plecare un bogat material factual bazat pe observațiile cadrelor didactice, pe rezultatele cu care s-a încheiat primul trimestru, pe observațiile culese cu prilejul sondajelor prin lucrări de control date în luna decembrie 1962 în toate școlile experimentale sub îndrumarea Ministerului Învățămîntului.

După cum se știe, în toamna trecută, după doi ani de experimentare a predării cu cadre specializate pe obiecte la clasele a III-a și a IV-a, s-a trecut la extinderea experimentării acestui nou sistem și la clasele I și II. Astfel în cele aproape 200 de școli experimentale răspîndite în întreaga țară există cîte un rînd de clase (uneori și două, acolo unde numărul claselor paralele este mai mare) în care predau cadre specializate pe obiecte începînd din prima și pînă în ultima clasă.

Lucrările consfătuirilor au subliniat numeroase urmări pozitive ale acestui experiment. Astfel, dările de seamă, ca și aprecierile făcute de multe cadre didactice au confirmat că în condițiile predării de către cadre specializate pe obiecte începînd de la clasa I, rezultatele obținute de elevi la învățatură, ca și conduita lor sînt mai bune.

De pildă, în consfătuirea cadrelor didactice din regiunea Argeș s-a arătat că din analiza procentelor de promovări obținute pe de o parte la toate clasele I—IV ale școlilor din regiune și pe de altă parte la clasele experimentale rezultă superioritatea netă a celor din urmă. Tot aici, caracterizîndu-se munca desfășurată la diferite discipline, s-a insistat a-

supra calității superioare a activității cadrelor didactice specializate pe obiecte și, implicit, a cunoștințelor dobîndite de elevi în noile condiții. A fost citat exemplul unor cadre didactice care predau limba română, ca cele de la școlile din Curtea de Argeș, din Găești, din Pitești etc. care, pentru a dezvolta deprinderile de exprimare corectă a elevilor, analizează cu ei expresiile frumoase înfățișate în textele de lectură, le cer să le utilizeze în poezii și compuneri, se preocupă, folosind diverse procedee, de îmbogățirea vocabularului lor, pun un deosebit accent pe exercițiile practice în care sînt aplicate cunoștințele însușite în lecțiile de gramatică. Exemple similare au fost date și în legătură cu lecțiile profesorilor de matematică, de istorie, de geografie, de științe naturale, de muzică etc. Lecțiile de științe naturale predate de către profesorul Constantin Popescu din Pitești, de pildă, sînt așteptate cu viu interes de către elevi pentru că sînt bazate pe un bogat material didactic, care le face deosebit de atractive.

La consfătuiri s-a scos de asemenea în evidență faptul că la clasele unde predarea cu cadre specializate pe obiecte s-a aplicat încă din anii anteriori s-au obținut rezultate mult mai bune decît la clasele cuprinse în experiment abia în anul acesta. Fenomenul a fost explicat prin aceea că în primul caz atît cadrele didactice cît și elevii au depășit inerenta perioadă de adaptare și s-au deprins cu cerințele muncii în noile condiții. Rezultate deosebit de bune s-au obținut la clasele a V-a și a VI-a ai căror elevi au învățat în clase experimentale încă din anul școlar 1960-61. Este cazul celor trei școli experimentale nr. 111, 150 și 175 din București.

Analiza lucrărilor de control efectuate la sondajul din luna decembrie 1962 a dat rezultate care pledează în favoarea experimentului. Deși la unele clase de control procentul notelor mari la aritmetică și limba română a fost superior claselor experimentale, media rezultatelor obținute la toate obiectele, atît pe școli cît, mai ales pe regiuni este favorabilă claselor experimentale. Rezultatele mai bune existente la unele clase de

control la limba română și aritmetică au fost explicate prin stăruința deosebită a învățătorilor asupra acestor obiecte în detrimentul altor discipline. Astfel, au fost citați învățătorii de la clasele de control care au predat gramatica sau aritmetica în orele de educație fizică, desen, muzică etc.

Mulți dintre cei ce au luat cuvîntul în cadrul consfătuirilor au insistat asupra pregătirii calitativ superioare a elevilor din clasele experimentale. Ei au arătat că aceștia manifestă mai multă spontaneitate în gîndire, dau dovadă de un interes sporit pentru cunoașterea și înțelegerea problemelor discutate la diferite obiecte, pentru adîncirea și explicarea faptelor. Exprimarea lor este de asemenea mai bogală, mai corectă și mai frumoasă.

Profesorul Matei Pătrașcu arăta, la consfătuirea cadrelor didactice din regiunea Argeș, că la clasele I și II se obțin rezultate mult mai bune în predarea limbii române și aritmeticii de către cadre specializate. Tov. Sonia Istrate sublinia, la consfătuirea cadrelor didactice din regiunea Iași, că în condițiile în care are de predat ca învățătoare specializată numai anumite discipline, găsește timp suficient în vederea pregătirii temeinice a lecțiilor și reușește să desfășoare o muncă mai eficientă.

S-a subliniat totodată că la muzică, educație fizică, la desen, calligrafie și îndeletniciri practice în clasele experimentale s-au obținut rezultate foarte bune, în vreme ce la clasele de control în multe cazuri nu s-a dat atenția cuvenită acestor obiecte.

Un loc deosebit au ocupat în dezbaterile consfătuirilor problemele muncii educative din școlile experimentale, probleme care au fost tratate și într-un referat special. S-a constatat că în general, la clasele experimentale se observă în munca educativă un progres evident. De pildă, la consfătuirea cadrelor didactice din regiunea Galați s-a vorbit despre preocupările unor învățători și profesori, ca cei de la școlile din Brălla sau Galați, de a utiliza cu pricepere resursele lecțiilor pentru a pune bazele formării concepției materialist-dialectice a elevilor despre

(Continuare în pag. 2)

TINERI CERCETĂTORI

În cercul de istorie din școala noastră sînt înscriși 38 de elevi cărora le place istoria și au obținut la această disciplină media generală de cel puțin 8. Ei își desfășoară activitățile în timpul liber, sub conducerea profesorului responsabil al cercului.

Printre activitățile care îi atrag cel mai mult pe membrii cercului se numără excursiile la locurile istorice, cu care ocazie sînt vizitate clădirile ce amintesc fapte și evenimente din trecut, se cercetează plăcile memoriale etc. Un efect deosebit asupra elevilor au săpăturile arheologice și munca practică la muzeul arheologic. În cadrul acestor activități ei fac săpături în hotarul orașului pentru descoperirea ur-

melor trecutului îndepărtat. Această activitate a dus la frumoase rezultate. Astfel, între 14 și 21 octombrie 1962, cînd elevii cercului au făcut săpături la Cheia Baciului, au descoperit un bordei preistoric, în care au găsit un schelet, unelte de silex și obsidiană, un topor de piatră în formă de vîlătuc, un idol reprezentînd un taur. Scheletul găsit aparține culturii Crișului din epoca pietrei șlefuite timpurii (neolitic).

Cu mult interes se ocupă elevii de curățarea și definirea colecției numismatice a școlii, constînd din aproape 1500 de medalia. În această muncă de curățare, definire și inventariere a monedelor, școlarii sînt îndrumați și

ajutați de specialiștii muzeului arheologic. Materialul colecției de monede, ca și scheletul din era pietrei șlefuite, vor fi expuse în vitrine speciale.

De asemenea, elevii pregătesc material didactic și fotomontaje care oglindesc activitatea cercului.

Un alt domeniu al activității practice a membrilor cercului de istorie este cercetarea trecutului uzinelor. Pentru lunile martie, aprilie și mai a. c., de exemplu, sînt planificate activități pentru adunarea și prelucrarea datelor privitoare la istoricul uzinei „Armătura”.

Prof. A. PALKO
Școala medie nr. 11, Cluj

Pentru prima sesiune de examene în învățămintul fără frecvență

În acest an școlar, potrivit deciziei Hotărârii a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență, toți oamenii muncii care doresc să-și completeze studiile medii și să sint recomandați de către întreprinderea sau instituția unde lucrează sau de secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare se pot înscrie la secțiile fără frecvență ale școlilor medii de cultură generală Hotărârea prevede măsuri care să asigure o pregătire mai temeinică, posibilități de studiu mai aprofundat elevilor din învățămîntul fără frecvență.

Analiza rezultatelor obținute în anii trecuți la învățămîntul fără frecvență a relevat, alături de unele succese ale acestei forme de învățămînt, faptul că nivelul de pregătire al unora dintre candidații care se prezentau la examene nu era corespunzător cerințelor formulate de programele școlare, dovedind însușirea superficială a cunoștințelor. Este de datorită secțiilor de învățămînt, a directorilor de școli și a cadrelor didactice să folosească din plin condițiile create în prezent în vederea înlăturării lipsurilor manifestate în anii trecuți, să acorde tot sprijinul lor oamenilor muncii înscriși în învățămîntul fără frecvență, astfel încît aceștia să se poată pregăti bine pentru examene, să-și însușească temeinic cunoștințele prevăzute de programe. Acest ajutor oferit elevilor va îndreptăți exigența sporită a cadrelor didactice examinatoare.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea învățămîntului seral și fără frecvență, elaborat recent de Ministerul Învățămîntului, stabilește că în învățămîntul de cultură generală fără frecvență se dau examene de promovare pentru fiecare clasă, într-un an școlar pufindu-se promoția a singurii clase.

Examinarea în cadrul primei sesiuni de examene constă dintr-o lucrare scrisă a cărei temă se va referi la cunoștințele cuprinse în circa 35% din materia prevăzută în programa școlară a fiecărui obiect de studiu din planul de învățămînt, iar examinarea din sesiunea a II-a dintr-o lucrare scrisă a cărei temă este cuprinsă în restul materiei prevăzute în programă și dintr-un examen oral din întreaga materie a fiecărei discipline. Anexele regulamentului elaborat de Ministerul Învățămîntului indică precis pînă la ce temă din programă trebuie efectuat studiul pentru prima sesiune de examene la fiecare disciplină.

Pentru a sprijini pe elevii în însușirea materiei, secțiile fără frecvență vor organiza consultații, lucrări de laborator, lecții de sinteză. Consultațiile și lucrările de laborator se organizează pe clase, cu efective de cel puțin 20 de elevi și cel mult 40 de elevi. De la caz la caz, secția de învățămînt a sfatului popular raional sau orașenesc poate aproba organizarea orelor de consultații și de laborator și cu cel puțin 15 elevi. Pentru elevii care domiciliază într-o localitate unde nu există secție fără frecvență se organizează în cadrul școlii de cultură generală din localitate un centru de consultații indiferent de numărul elevilor.

Problema organizării consultațiilor, a lecțiilor de sinteză și a lucrărilor de laborator este deosebită importantă pentru asigurarea unei bune pregătiri a elevilor înscriși în învățămîntul fără frecvență. De aceea, conducătorii școlilor vor antrena în cadrul lor pe profesorii cu cea mai bogată experiență.

Preocuparea pentru alcătuirea judicioasă a planului de consultații, de lucrări de laborator, de lecții de sinteză, așa încît să se asigure fiecareia dintre ele

o eficiență maximă se află chiar de pe acum — din perioada de început a pregătirii primei sesiuni de examene — în centrul atenției colectivelor didactice din numeroase școli cu secții fără frecvență. Așa stau lucrurile, de pildă, la Școala medie nr. 32 din București, la Școala medie nr. 2 din Sinaia și într-o serie de alte școli.

Pentru a contribui cît mai deplin la clarificarea problemelor de bază din cadrul fiecărei discipline, cadrele didactice caută să țină seama, în stabilirea tematicii consultațiilor, atît de experiența lor anterioară cu privire la noțiunile care necesită o mai amplă lămurire, cît și de sugestiile în această privință ale elevilor.

Cu multă grijă trebuie organizată și pregătirea elevilor din clasele V—VII, cărora li se vor da îndrumări și explicații ample, programate în funcție de necesități.

Subiectele lucrărilor de control vor fi alese de către profesorii de specialitate în așa mod încît să cuprindă probleme esențiale din cadrul disciplinelor respective. Termenele pentru predarea lucrărilor de control au fost astfel stabilite încît să se evite supraîncărcarea elevilor, aceștia avînd de predat numai cîte două lucrări pe lună. (După cum se știe, sînt prevăzute șase lucrări anuale — cîte două lucrări la limba română și matematică și cîte o lucrare la fizică și chimie).

Comisiile de examinare — al căror președinte și membri vor fi cadre de conducere din școli și cadre didactice cu o foarte bună pregătire de specialitate și pedagogică, cu o bogată experiență, care obțin rezultate bune în instruirea și educarea elevilor — sînt chemate să verifice cunoștințele elevilor cu atenție, în mod multilateral și la nivelul cerințelor actuale.

Sprijinirea bunei pregătiri a elevilor prin organizarea judicioasă a consultațiilor, lucrărilor de laborator și lecțiilor de sinteză, asigurarea unei aprecieri competente a cunoștințelor acestor elevi în cadrul sesiunilor de examen constituie sarcini de mare importanță pentru colectivele didactice și conducerea școlilor în care funcționează secții fără frecvență.

Să acordăm întreaga însemnătate și să privim cu un înalt simț de răspundere sarcinile care privesc buna pregătire a elevilor ce urmează învățămîntul de cultură generală fără frecvență!

Librăria cu autoservire din Drăgășani este vizitată zilnic de numeroși școlari

Cu privire la experimentul de la clasele I-IV

(Urmare din pag. 1)

lume, pentru a le forma primele opinii și convingeri în problemele morale. Profesori ca cei de la școala experimentală din Giurgiu au reușit prin predarea lecțiilor de științe naturale, să-i facă pe elevi să înțeleagă legăturile dintre organism și mediul înconjurător, i-a ajutat să-și explice unele corelații dintre diferite fenomene ale naturii. La nivelul lor de înțelegere ei se străduiesc să le formeze convingerea că natura poate fi cunoscută și transformată în folosul omului. De asemenea, prin lecții de citire cu conținut istoric, cadre didactice ca cele de la școlile experimentale din raionul Drăgășani, din raionul Videle etc., au reușit să trezească în elevi sentimente de dragoste pentru patrie, de admirație pentru eroii poporului nostru, pentru lupta clasei muncitoare condusă de partid.

S-a mai arătat că în condițiile predării cu cadre specializate pe obiecte, în care elevii din fiecare clasă se află sub supravegherea unui colectiv mai numeros, influența educativă asupra elevilor este mai puternică. La consfătuire a fost apreciat și rolul important

care revine dirigintei în îndrumarea procesului instructiv-educativ la clasele I-IV subliniindu-se valoarea educativă a orelor de dirigenție. Conținutul și organizarea orelor de dirigenție a constituit una din problemele importante ale dezbaterilor, participanții referindu-se pe larg la tematica acestor ore și la modul cum trebuie să se desfășoare ele în funcție de particularitățile de vîrstă și de sfera de preocupări a elevilor din clasele I-IV.

Trebuie să menționăm că, bazîndu-se pe constatările lor cu privire la rezultatele preliminare ale experimentului, mulți dintre vorbitori au propus să se treacă la generalizarea sistemului predării cu cadre specializate la clasele mici, întrucît acesta se dovedește a fi superior sistemului predării de către un singur învățător.

În general, consfătuirile au prilejuit o largă trecere în revistă a numeroaselor aspecte privind experimentarea predării cu profesori specializati, au sintetizat în dezbateri observațiile a numeroși învățători și profesori, constituind astfel unul dintre elementele necesare formulării concluziilor definitive cu privire la eficiența acestui sistem.

Realizările unei biblioteci

Zilele trecute a avut loc în orașul Constanța încheierea concursului între bibliotecile din întreprinderi, instituții, G.A.S. și S.M.T. inițiat de Consiliul regional al sindicatelor — Dobrogea. În acest concurs, biblioteca Sindicatului Învățămînt a fost plasată printre frunțile, obținînd locul III. Aprecierea este pe deplin meritată, deoarece colectivul bibliotecii a dobîndit numeroase realizări.

În anul precedent, biblioteca Sindicatului Învățămînt din Constanța a dus o activitate multilaterală și rodnică în scopul popularizării cărții și al mării numărului de cititori, dînd astfel cadrelor didactice un ajutor important în munca lor de instruire și educare a elevilor. Planul de muncă a cuprins sarcini concrete, legate strîns de problemele activității învățătorilor și profesorilor în școală, ca și de sarcinile pe care le au aceștia pe tărîm obștesc.

În anul 1962 fondul de cărți al bibliotecii a crescut de la 6094 volume la 6816 volume. Colectivul bibliotecii a organizat numeroase acțiuni de masă cu cartea — seri literare, recenzii, conferințe, simpoziioane, procese literare. Cu mult interes au ascultat cititorii bibliotecii expunerile pe teme ca: „Umanismul în opera lui Mihail Sadoveanu”, „Viața și opera lui G. Topirceanu”, „Paralelă între teatrul lui Racine și cel al lui Shakespeare” etc.

Colectivul bibliotecii s-a ocupat și de răspîndirea cărții în rîndurile viitorilor învățători punîndu-le la dispoziție un număr însemnat de lucrări pedagogice și beletristice necesare studiului individual în vederea pregătirii pentru examenul de stat.

Succesul dobîndit în cadrul concursului mobilizează colectivul bibliotecii la noi realizări în anul care a început.

EUGENIA DRAGOȘ
Constanța

Prezenți în activitatea culturală

În aceste după amieze și seri de iarnă, tîrăniile colectiviste din comuna Tudor Vladimirescu, situată în apropierea orașului Arad, se adună adesea la cîminul cultural sau la biblioteca din comună. Consiliul de conducere al cîminului, ca și colectivul bibliotecii organizează zilnic, sub îndrumarea organizației de partid, acțiuni culturale variate și atractive, menite să lărgească orizontul cunoștințelor politice, agrozootehnice și de cultură generală ale colectivităților.

O discuție cît de fugară cu învățătoarea Elvira Leanca, directoarea cîminului cultural, sau cu bibliotecara Lucreția Stancu este edificatoare în ceea ce privește aportul celor 34 de învățători și profesori din comună la desfășurarea activității culturale. Unii dintre aceștia fac parte din consiliul de conducere al cîminului cultural, alții din colectivul bibliotecii. Învățătorul Marin Stoian este responsabilul grupului de conferențieri, profesorul Iosif Konh predă lecții la unul din cercurile agrozootehnice din cadrul gospodăriei agricole colective „Grivița Roșie”, colegul său Ion Vormitag răspun-

de de prezentarea recenziilor de filme, profesorii Melinte Nica și Liuba Turcanu, precum și învățătoarele Elisabeta Beller și Ana Porst instruiesc formațiile de teatru care dau spectacole în limba română și limba germană, iar profesorul Francisc Pretz este creatorul textelor pentru brigada artistică de agitație. S-ar mai putea da și alte exemple de cadre didactice care lucrează în colectivele de la cîminul cultural sau de la bibliotecă, răspund de propaganda cunoștințelor științifice cu ajutorul cărții, conduc cele 16 cercuri de citit organizate pe grupe de case sau îndrumă activitatea formației de dansuri.

De fapt, pentru toți învățătorii și profesorii din comună Tudor Vladimirescu ziua de muncă începe la școală și se continuă cu activitatea culturală. Tîrăniile colectiviste ascultă cu deosebit interes conferințele ținute de cadrele didactice despre realizările regimului nostru democrat-popular, despre frumusețile și bogățiile patriei etc, informările politice prezentate de ei asupra celor mai actuale probleme ale politicii interne și

internaționale, îndrumările agrozootehnice pe care le dau sau recenziile pe care le fac asupra filmelor.

De mult interes se bucură și activitatea de masă cu cartea, la care cadrele didactice aduc o largă contribuție. De pildă, de curînd cîminul cultural a organizat un simpozion pe tema „Cartea — ajutor prețios în explicarea fenomenelor naturii”, precum și o seară științifică în cadrul căreia profesorii Elena Buzarov, Anton Vormitag și Francisc Pretz au explicat, cu ajutorul unui bogat material intuitiv, principalele fenomene din natură. Recenziile asupra unor cărți de literatură beletristică, serile ațterare, precum și prezentarea unor broșuri agrozootehnice al căror conținut este legat de profilul gospodăriei colective au stimulat interesul pentru lectură în rîndurile tîrăniilor colectiviste. Așa se și explică faptul că biblioteca comunală a ocupat un loc de frunte pe raion în cadrul concursului „Biblioteca în slujba construcției socialiste”. Față de anul 1956, cînd pe fișele bibliotecii figurau doar 418 cititori, la începutul a-

cestui an biblioteca numără peste 1600 de cititori. Pe piepturile unui număr de 29 de tineri din comună strălucesc insigne „Prieten al cărții”, obținute la concursul „Jubiți cartea”.

În comună se desfășoară și o bogată activitate artistică, al cărei repertoriu este orientat spre întărirea economico-organizatorică a G.A.C. Au loc cu regularitate spectacole date de brigada artistică de agitație. De asemenea, formațiile de teatru în limba română și în limba germană prezintă piesele „Zmeoaicele” de Ștefan Hara-lamb și „Drumul e drept” de Hanz Kerer.

S-ar mai putea da multe exemple despre manifestările culturale ce se desfășoară în comuna Tudor Vladimirescu în zilele acestea de iarnă. Ne oprim aici, cu constatarea îmbucurătoare că învățătorii și profesorii contribuie tot mai larg la răspîndirea culturii noi, socialiste, făcînd din ea un bun al întregului popor.

NICOLAE BURCEA

MUNCA DE EDUCARE COMUNISTĂ A ELEVILOR

Recent, în Capitală a avut loc o consfătuire organizată de Comitetul orășenesc P.M.R. București pe problemele muncii de educare comunistă a tineretului școlar. La consfătuire au participat secretari ai organizațiilor de partid și U.T.M. din școli, numeroase cadre didactice, părinți, activiști de partid, lucrători din Ministerul Învățământului și de la secțiile de învățământ.

Consfătuirea a trecut în revistă principalele realizări și lipsurile existente în munca desfășurată de comuniști și de toate cadrele didactice din Capitală pentru educarea comunistă a elevilor, a arătat măsurile ce trebuie luate în scopul îmbunătățirii acestei munci.

Lecții cu înaltă eficiență educativă

Pornind de la premiza că lecția este activitatea de bază în școală, activitatea de care depinde în cea mai mare parte succesul în munca educativă, referatul prezentat în consfătuire s-a oprit îndelung la problemele predării. Nivelul științific al lecțiilor, puritatea lor ideologică, eficiența lor educativă sînt numai cîteva din aspectele analizate. S-a arătat astfel că în unele școli colectivele de conducere, cu sprijinul permanent al birourilor organizațiilor de bază, îndrumă și organizează în așa fel munca învățătorilor și profesorilor încît procesul instructiv-educativ se desfășoară la nivelul științific cerut, lecțiile avînd o eficiență educativă sporită. Exemplele date au demonstrat că mulți profesori reușesc să țină lecții care contribuie la înarmarea elevilor cu temeinice convingeri moral-politice comuniste. Astfel, de pildă, profesoara Cecilia Popovici de la școala medie „Filimon Sirbu” explicînd la lecția „Acumularea capitalului și pauperizarea proletariatului”, suprapoziția relativă ca un produs obiectiv, inevitabil al capitalismului, a combătut — pe baza unor argumente științifice temeinice — teoriile burgheze reacționare și neștiințifice cu privire la existența șomajului în capitalism. Lecția i-a convins pe elevi că șomajul, cu toate urmările lui nefaste pentru masele muncitoare, este o boală incurabilă a orînduirii capitaliste și că numai în condițiile societății lipsite de exploatare este posibilă folosirea integrală a capacităților de muncă de care dispune societatea.

Tot astfel, profesorii caută să dezvolte la elevi dragostea pentru munca din uzine, admirația pentru minunatele realizări dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în uzine, pe șantiere etc. Lecțiile și lucrările practice realizează o mai strînsă legătură a școlii cu producția industrială și cu viața nouă a satelor noastre, le arată elevilor superioritatea tehnicii înaintate, a metodelor științifice folosite în cultura plantelor și în creșterea animalelor. De pildă, profesoara V. Dumitrescu din comuna Sîntești, aparținînd raionului N. Bălcescu al Capitalei, la o lecție recapitulativă despre cartofi și sfecla de zahăr ținută în clasa a VI-a a scos în evidență, în strînsă legătură cu politica partidului pentru ridicarea necentenită a nivelului de trai al maselor muncitoare — importanța cartofului și sfecele de zahăr în economia națională și pe plan local. Elevii — care cunoșteau prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea acestor culturi, cit și planul de perspectivă al gospodăriei agricole colective din comună, au lucrat cu deosebit interes la cultivarea cartofilor și sfecele de zahăr și au depozitat recolta obținută într-un mic siloz la construirea căruia și-au dat și ei contribuția.

Printre cadrele didactice cu preocupări asidue pentru conținutul științific și educativ al lecțiilor au fost amintiți Ecaterina Antipa (Școala de 8 ani nr. 80), Alexandru Tomescu și Stan Cucu (școala medie „Aurel Vlaicu”), Viorica Farcașiu (școala medie „D. Bolintineanu”), Adriana Niculiu (școala medie „Gh. Lazăr”).

Sub îndrumarea organizațiilor de partid, în școlile Capitalei s-a acordat o deosebită atenție educării elevilor prin muncă, deoarece, după cum s-a arătat, atît rezultatele bune la învățatură cît și comportarea elevilor depind de concepția lor asupra muncii și de atitudinea lor față de ea.

Experiența unor școli cum sînt școlile medii nr. 4, 5, 10, 18, 38 sau școlile de 8 ani nr. 31 și 173, ca și experiența multor altor școli a arătat cu prisosință că participarea elevilor la munca din producție alături de muncitori creează condiții deosebit de prielnice pentru educarea lor în spirit comunist.

Contribuția diriginților

Referatul s-a ocupat și de contribuția diriginților la formarea trăsăturilor de caracter ale școlărilor. Orele de dirigenție, ca și celelalte acțiuni conduse de diriginți, au venit să adauge noi succese în munca de educare desfășurată de colectivele de cadre didactice. Unele organizații de partid din școli au inițiat adunări de partid deschise, precum și schimburi de experiență, discuții pe marginea celor mai actuale probleme ale muncii diriginților. Cu acest prilej a fost relevat faptul că educarea tineretului în spiritul patriotismului socialist, al dragostei de muncă, închegarea colectivelor de copii etc. se pot realiza cu mai mult succes atunci cînd profesorul se sprijină pe fapte petrecute în viața clasei, a școlii, pe impresiile și observațiile copiilor, decît atunci cînd se organizează expuneri sau referate abstracte ori prelucrări moralizatoare. Preocupări pentru pregătirea unor ore de dirigenție cu un conținut bogat și o participare activă a clasei s-au constatat la școlile medii nr. 4, 10, 31, 25, la școlile de 8 ani nr. 28, 80, 124 etc.

Așa cum s-a arătat în referat, o contribuție de seamă la educarea tineretului școlar au avut și organizațiile U.T.M. și de pionieri care, conduse și îndrumate de către organizațiile de partid, au muncit cu bune rezultate în acest domeniu. Ca urmare a sprijinului primit din partea organizației de partid, tematica adunărilor generale ale utemiștilor este mai variată și mult mai strîns legată de situația reală a fiecărui colectiv școlar. Utemiștii și pionierii au discutat nu numai despre situația la învățatură, dar și despre felul cum trebuie să se pregătească pentru teze, să învețe din experiența frunțașilor etc.

Desigur, succesele în munca de educare a tineretului școlar au prilejuit o mult mai amplă trecere în revistă decît ceea ce poate cuprinde articolul de față. Ele sînt rodul îndrumării competente exercitate de organizațiile de partid, a exemplului pe care l-au dat prin munca lor de zi cu zi comuniștii.

Neajunsuri care trebuie lichidate

Cu toate aceste realizări, consfătuirea a scos însă la iveală și unele neajunsuri în activitatea școlilor. Astfel, mai există cazuri de profesori și învățători care țin lecții slabe, cu serioase carențe în ce privește interpretarea faptelor și fenomenelor naturii și societății. Așa stau lucrurile, de exemplu, cu unele cadre didactice de la școlile medii nr. 21 și nr. 32. O serie de învățători și profesori, cum este bunăoară R. Cantar de la Școala de 8 ani nr. 28 se abat în chip nepermis de la cerințele programei. Sînt și cazuri cînd notele — prea mari sau prea mici — nu reflectă obiectiv pregătirea elevilor, dovedind o indulgență sau o exigență exagerată din partea profesorilor. Asemenea practici au făcut ca unii tineri prezenți la examenul de maturitate sau la concursurile de admitere în facultăți să cadă la obiecte la care fuseseră notați în școală cu 9 și 10.

De asemenea, s-a mai relevat lipsa de preocupare a unor cadre didactice pentru menținerea unei frecvențe bune la cursuri, pentru cunoașterea preocupărilor elevilor în afară de școală, pentru menținerea unei legături permanente cu familiile elevilor și pentru orientarea acestora în problemele pedagogice.

Lipsurile semnalate în procesul de învățămînt se datoresc, desigur, nu numai cadrelor didactice, ci și directorilor de școli, inspectorilor care se ocupă de îndrumarea colectivelor din unitățile de învățămînt. Există, de pildă, directori care nu urmăresc în suficientă măsură toate aspectele muncii din școală pe care o conduc, care nu cunosc decît vag cadrele didactice, ansamblul muncii profesionale și obștești pe care o desfășoară fiecare din ele. Există, de asemenea, inspectori care nu-și consemnează observațiile și propunerile în procese-verbale, sau care fac aceasta cu mare întârziere. Propunerile pe care le formulează unii inspectori pentru îndreptarea lipsurilor sînt vagi, generale, insuficient studiate. Asemenea stil de muncă antenează sau chiar anihilează efectul inspecției.

Un fapt care se răsfrînge negativ în procesul muncii este încărcarea unora dintre cadrele didactice cu prea multe sarcini, în vreme ce altele nu sînt solicitate, sau nu participă la nici o acțiune în afară de clasă. De pildă, tov. Ion Vasile, directorul Școlii de 8 ani din comuna Măgurele, raionul V. I. Lenin, locțiitor de secretar în biroul organizației de bază din comună, este și vicepreședinte al sfatului popular comunal, membru al comisiei permanente pentru învățămînt, propagandist la cercul de economie politică. Este clar că o asemenea aglomerare cu sarcini oboșește pe om și-l face să nu se poată achita bine de nici una din ele.

Pentru continua îmbunătățire a activității pedagogilor

În buna desfășurare a procesului de învățămînt un rol de seamă revine consiliului pedagogic. Așa cum s-a arătat în dezbateri, acesta are sarcina de a populariza metodele bune de muncă, de a combate aspectele negative din activitatea învățătorilor și profesorilor și de a îndruma cu privire la lichidarea deficiențelor. Tov. Victor Iliescu, directorul școlii medii „Gh. Lazăr”, a subliniat în cursul discuțiilor că, întrucît consiliul pedagogic hotărăște măsuri, se impune o bună pregătire a ședințelor lui, o judicioasă alegere a problemelor pe care le ia în dezbateri.

În legătură cu activitatea consiliilor pedagogice a fost menționată necesitatea de a se evita paralelismul în ceea ce privește temele dezbătute în ședințele consiliului pedagogic, în comisiile metodice, la consfătuirile de producție ș.a., căci aceasta duce la o irosire a forțelor și a timpului prețios al cadrelor didactice.

Discuțiile s-au referit și la activitatea comisiilor metodice, la stilul lor de muncă. S-a arătat că, în general, comisiile metodice dau un sprijin real cadrelor didactice

în îmbunătățirea muncii lor. Tov. Iulius Uto, directorul școlii medii „M. Sadoveanu”, a atras atenția, cu deplină temei, asupra faptului că uneori comisiile metodice manifestă formalism în muncă — analizele pe care le fac nu sînt întotdeauna bine pregătite, interasiistențele se efectuează uneori numai de dragul de a le spori numărul etc. Bună a fost propunerea tov. Uto de a se da indicații mai precise în această problemă, ținîndu-se seama de experiența acumulată în răsăritul care a trecut de la apariția instrucțiunilor Ministerului Învățămîntului cu privire la funcționarea comisiilor metodice.

Tov. Polixenia Ardeleanu, secretara organizației P.M.R. de la Școala medie nr. 15, a vorbit despre conclucrarea strînsă care trebuie să existe între cadrele didactice și organizațiile U.T.M. și de pionieri, despre necesitatea ca învățătorii și profesorii să ajute în dîrăgose excursiile, marșurile pionierești, concursurile pe cele mai variate teme. Ținînd seama de faptul că elevii se antrenează cu plăcere în întreceri, tov. Stan a propus să se organizeze întreceri între copii pentru îmbunătățirea frecvenței, a disciplinei etc.

O altă problemă care a reținut atenția vorbitorilor a fost aceea a muncii cu părinții. În referat a fost evidențiată inițiativa de a se organiza în întreprinderi, cu sprijinul organizațiilor de bază și al comitetelor sindicale, conferințe și dezbateri pe teme de educație a celor mici. Tov. I. Milea, secretarul organizației de bază de la Școala medie nr. 38, a subliniat că această metodă dă rezultate mai bune decît lectoratele cu părinții organizate în incinta școlii și la care vin de obicei puțini părinți.

În concluziile sale asupra dezbaterilor consfătuirii, tovarășul Gheorghe Pană, secretar al Comitetului orășenesc P.M.R. București, a arătat că în munca de educare comunistă a tineretului școlar s-au obținut o serie de rezultate bune, care reflectă creșterea rolului organelor și organizațiilor de partid, sprijinul mai intens acordat învățămîntului de către acestea. Pentru a spori aceste succese este necesară îmbunătățirea stilului de muncă al cadrelor didactice, al directorilor de școli și al secțiilor de învățămînt. Trebuie creată în școli o opinie puternică împotriva profesorilor care nu se pregătesc pentru lecții, care țin lecții slabe, insuficient legate de viață, de practica construirii socialismului în patria noastră și cu un efect educativ redus. În legătură cu aceasta, s-a atras atenția asupra faptului că în general în școli spiritul critic trebuie să se facă mai mult simțit, pentru că numai astfel vor putea fi înlăturate la vreme cîndea carențele din munca instructiv-educativă.

Un mai mare efort pentru educarea ateist-științifică a elevilor, pentru formarea convingerilor comuniste, a dorinței și dragostei de a munci — iată cîteva din cerințele de bază care au fost puse cu acest prilej în fața participanților la consfătuire. Dar aceasta presupune — așa cum s-a arătat — o preocupare continuă pentru ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice. Învățămîntul ideologic, în domeniul căruia s-au obținut rezultate bune, a adus o contribuție substanțială, adînc resimțită de cadrele didactice, la îmbunătățirea conținutului lecțiilor și al tuturor activităților organizate de școală. Dar pe lîngă învățămîntul ideologic trebuie îmbunătățită și pregătirea de specialitate și pedagogică a cadrelor didactice. Vorbitorul a sugerat în această privință, organizarea de simpozioane, de conferințe bine pregătite, urmate de discuții, pentru care să fie solicitați oameni de știință, activiști de partid, specialiști cu o bună pregătire în cele mai variate domenii de activitate.

Realizarea sarcinii legării învățămîntului de practică cere ca profesorii să cunoască mai îndeaproape întreprinderile. Pentru aceasta este bine să se organizeze pentru cadrele didactice vizite în întreprinderile mari ale Capitalei, pe șantierul de construcții etc.

Ridicarea nivelului la învățatură al școlărilor, îmbunătățirea muncii de educație impune cadrelor didactice mai multă exigență față de copii. Ele nu au dreptul să treacă cu vederea superficialitatea în pregătirea lecțiilor, absențele nemotivate de la ore, abaterile și, mai cu seamă, abaterile repetate, atitudinea necuvincioasă, ținuta incorectă și indecentă. Dar pentru a putea manifesta o asemenea exigență pedagogul trebuie să fie el însuși în toate un model, să slujească elevilor drept pildă în toate împrejurările vieții.

Eficiența muncii de educație va crește dacă profesorii și diriginții vor ajuta mai mult organizațiile U.T.M. și de pionieri să desfășoare o activitate vie și rodnică, dacă le vor sprijini în găsirea unor forme de muncă atractive, specifice vârstei tinerilor și pregătirii lor. Organizațiile de partid din școli — s-a subliniat în concluzii — pot ajuta la buna desfășurare a adunărilor tineretului, a ciclurilor de conferințe și informărilor politice pentru elevi, a învățămîntului ideologic U.T.M.

De asemenea, e bine ca învățătorii și profesorii să se ocupe mai mult de atragerea spre școală a familiei, să acorde un ajutor individual mai substanțial fiecărui copil în parte. Pentru a spori sprijinul acordat copiilor și familiilor este necesar să se creze mai multe semiinternate, căci condiții pentru acestea există și la alte școli în afară de cele în care s-au înființat deja.

Concluziile pe marginea dezbaterilor s-au oprit și la justa repartiție a sarcinilor care revin cadrelor didactice. Desigur, nu mai poate dăinui situația în care cei mai buni învățători și profesori sînt aglomerați cu prea multe sarcini, în timp ce alții nu sînt solicitați la nimic. În afară de aceasta, mai sînt cadre didactice care, deși primesc sarcini, în mod sistematic nu le îndeplinesc. Colectivele pedagogice din școli trebuie să lupte împotriva unei astfel de atitudini și să determine pe fiecare om al școlii să-și îndeplinească sarcinile cu conștiinciozitate.

În școlile Capitalei lucrează mulți învățători și profesori buni și foarte buni, multe cadre didactice demne de stimă și respect, cu o îndelungată experiență și cu dragoste pentru nobila lor meserie, care s-au dedicat cu trup și suflet muncii pentru educarea copiilor și tinerilor în spiritul comunismului. La nivelul lor trebuie să se ridice toți cei ce lucrează în școli. Așa cum s-a arătat, este nevoie de tot mai multă răspundere în muncă, de tot mai multă rîvnă în activitatea noastră pentru ca să răsplătim cum se cuvine cîntecul ce ni s-a acordat de a crește tinăra generație de constructori ai vieții noi.

Înșușirea scrierii corecte de către începători

Înșușirea scrierii nu este altceva decât formarea unor anumite legături temporare în scoarța cerebrală. Pe baza a diverse exerciții de scriere, se stabilește legătura între sunetul, silaba sau cuvântul auzit, pronunțat, citit și scrierea lor, precum și între acestea și mișcărilor mîinii care scrie.

Înșușirea scrierii corecte este pentru copiii din clasa I un proces complex, mai dificil decât cel al citirii. Pe cită vreme actul citirii presupune numai recunoașterea literelor, unirea lor în silabe și cuvinte și înțelegerea celor citite, scrierea necesită, pe lângă recunoașterea literelor, și reproducerea lor corectă.

Complexitatea acestui proces se reflectă în numeroasele activități simultane pe care trebuie să le desfășoare elevii, îndeosebi pe treapta inițială a însușirii scrierii. Astfel, copiii sînt puși în situația să-și concentreze atenția asupra analizei fonetice a cuvîntului, asupra ordinei cuvintelor în propoziție în vederea scrierii lor, asupra mișcărilor mîinii, a coordonării lor juste pentru a respecta regulile tehnice și grafice privitoare la forma literelor, la înclinarea și grosimea lor etc.

Formarea deprinderilor grafice este un proces îndelungat, care presupune multe exerciții cu respectarea regulilor grafice și tehnice și priceperea de a le aplica în mod automat în timpul scrierii. De-a lungul perioadei preabecedare și abecedare copiii își însușesc nu numai deprinderile tehnice și grafice, ci, treptat, și priceperea de a determina componența fonetică și literală a cuvintelor și a respecta regulile de punctuație și ortografie.

Spre sfîrșitul perioadei abecedare, datorită numeroaselor exerciții făcute sub conducerea învățătorului și în mod independent în clasă și acasă, are loc treptat procesul de automatizare a respectării în primul rînd a regulilor tehnice și apoi, succesiv, a regulilor grafice privind scrierea literelor, a cuvintelor etc. Datorită acestui fapt, atenția copiilor se poate îndrepta mai mult asupra conținutului de idei al textului pe care îl scriu, apropiindu-se astfel de scrisul adultului știutor de carte.

La atingerea acestor rezultate contribuie o serie de forme de activitate didactică ce constituie obiectul unor lecții speciale, sau se desfășoară în cadrul lecțiilor obișnuite de citit-scris. Aceste activități sînt: **copierea, transcrierea după abecedar, scrierea răspunsurilor la întrebări cu ajutorul unor tablouri înfățișînd obiecte, scrierea denumirii ilustrațiilor, scrierea după dictare și dictarea de control.**

Ne ocupăm acum de copiere și de transcrierea după abecedar.

Larga folosire a copierii își găsește motivarea în aceea că multe forme ortografice se însușesc bine pe cale vizuală, prin exerciții repetate de scriere. Încă din perioada abecedarului ele sînt folosite pentru însușirea componenței grafice a cuvintelor, pentru legarea corectă a literelor în cuvinte. În felul acesta se previn greșelile de omitere sau adăugire de litere și silabe în cadrul cuvintelor, sau de cuvinte în scrierea propozițiilor izolate și a textelor încheiate.

Exercițiile simple de copiere folosite în acest scop necesită o atenție deosebită din partea cadrelor didactice, pentru a nu se transforma într-o activitate cu caracter mecanic. Este știut faptul că în procesul copierii nu numai elevii mici, ci și cei mari — atunci cînd nu sînt îndrumați în mod corespunzător — copiază cuvintele literă cu literă, fapt ce se răsfrînge negativ asupra formării și dezvoltării cîmpului lor de citire — de o silabă în clasa I și apoi, în clasele mai mari, la nivelul cuvîntului. Citirea literizată a unor copii își găsește adeseori cauza în abuzul de exerciții de copiere mecanică. Citirea prealabilă — pe silabe în clasa I și ulterior pe cuvinte — a propozițiilor sau grupurilor de cuvinte legate prin înțeles reprezintă procedeul just de realizare a copierii, de realizare a unei bune corelații între citire și scriere, în însușirea lor corectă de către copii.

Cele mai simple și utile forme de copiere adecvate perioadei abecedare sînt **copierile de pe tablă**. Spre deosebire de copierea cuvintelor și propozițiilor scrise cu litere de mîină în abecedar, exercițiile de copiere de pe tablă dau învățătorului posibilitatea să folosească acele cuvinte prin a căror copiere se pot rezolva o serie de probleme ridicate de procesul complex al scrierii, ca de pildă legarea literelor în cuvinte

în combinații variate, cu alte litere decât cele din abecedar, însușirea unor forme ortografice etc.

Copierea de pe tablă necesită o muncă prealabilă care constă în analiza fonetică a cuvintelor sau propozițiilor ce urmează a fi scrise. În primele exerciții de copiere, analiza fonetică a cuvintelor se face pînă la sunet. Ulterior se pot organiza exerciții de copiere cu analiza fonetică numai pînă la silabă, iar spre mijlocul perioadei abecedare indicîndu-se numai numărul și ordinea cuvintelor în propoziții.

Este clar că elevii trebuie să cunoască bine sensul cuvintelor ce urmează a fi copiate. Pentru a verifica acest lucru li se cere să explice ce înțeleg prin cuvîntul respectiv. În același scop, ca și pentru dezvoltarea gîndirii și vorbirii copiilor, e bine să li se ceară să formuleze propoziții cu cuvintele ce urmează a fi copiate.

După aceasta se trece la analiza fonetică, așa cum s-a arătat, și apoi la copiere — după ce, în prealabil, la primele exerciții de copiere cuvintele ce urmează a fi copiate sînt compuse din literele alfabetului decupat.

E necesar ca elevii să găsească în scrierea de pe tablă un model de scriere frumoasă, care să le servească apoi pentru controlul propriei scrieri.

Spre sfîrșitul perioadei abecedare, cînd elevii nu mai sînt preocupați în mod deosebit de reproducerea unor reguli grafice, procesul scrierii lor atîngînd stadiul automatizării, exercițiile de copiere trebuie astfel îndrumate încît să se realizeze pe baza memorării unor propoziții izolate sau chiar a unor mici texte încheiate.

Transcrierea după abecedar este o activitate mai dificilă pentru copii decât copierea, deoarece aici ei nu mai sînt ajutați de perceperea vizuală a modelului.

Transcrierea cuprinde două aspecte: primul se referă la citirea și memorarea cuvintelor sau propozițiilor ce formează obiectul transcrierii, în timp ce al doilea constă în transformarea structurilor grafice de tipar în structuri grafice de mîină, ceea ce reprezintă însăși esența transcrierii.

Realizarea corectă a transcrierii presupune posibilitatea de a lega literele în cuvinte în combinații diferite. Ca atare, această activitate nu poate începe din primele zile ale perioadei abe-

care fără a prejudicia calitatea scrierii. Numai după ce elevii își însușesc temeinic regulile grafice ale scrierii literelor și a unor cuvinte cu literele învățate și priceperea de a aplica în scriere aceste reguli se poate trece la transcriere. E necesar deci ca exercițiile de transcriere să fie precedate de cele de copiere.

Primele exerciții de transcriere dau rezultate bune dacă ele se fac pe urma proaspătă a copierii de pe tablă și din abecedar a acelorași cuvinte care urmează să fie transcrise. Experiința arătată că transcrierea ca activitate didactică poate fi folosită după predarea primelor 8 sau 10 litere, deci către mijlocul perioadei abecedare. Ulterior se poate trece la transcrierea cuvintelor și propozițiilor direct din abecedar.

Pentru a se preveni greșelile de scriere (omisiuni, adăugiri de litere, inversiuni etc.) e necesară analiza și compunerarea prealabilă din literele alfabetului decupat a acelor cuvinte care n-au fost analizate și compuse în lecțiile de citit-scris.

Greșesc profund acele cadre didactice care folosesc transcrierea ca temă pentru acasă încă de la primele lecții de citit-scris. Graba lor — motivată de dorința de a da la copiii teme pentru acasă la lecțiile de scris și unori de insistența părinților necunosători ai complexității cerințelor grafice pe care le pune în fața copiilor transcrierea — face ca scrisul elevilor, în condițiile în care nu primesc un sprijin competent din partea familiei, să fie departe de exigențele scrierii

corecte, fapt ce are repercusiuni și asupra citirii celor scrise și, evident, asupra însușirii citirii corecte în general. În aceasta constă, în bună măsură, cauza rămîinerii în urmă a unor copii în ceea ce privește scrierea și citirea corectă. Evident, munca ulterioară a cadrelor didactice pentru lichidarea rămîinerilor în urmă este mai anevoioasă, o serie de greșeli, îndeosebi cele de scriere — forma literelor, înclinarea, dimensiunea și mai ales legătura dintre litere — fiind fixate.

Ca și la copiere, în efectuarea exercițiilor de transcriere este imperios necesară îndrumarea copiilor de către cadrele didactice, astfel ca activitatea să se desfășoare nu pe baza transcrierii mecanice a literelor din cuvinte, ci pe baza memorării lor prealabile. În acest fel se previne tendința copiilor spre transcriere literizată care, așa cum s-a arătat, influențează negativ însușirea citirii corecte și generează greșeli de scriere.

În vederea eficienței corelației dintre citire și scriere copiii trebuie făcuți atenți ca după transcrierea cuvintelor să le citească și să le compare, din punct de vedere al componenței grafice, cu cuvintele din carte. În acest fel se realizează un control eficient, instructiv.

Stabilirea unei juste legături între copiere și transcriere constituie una din cele mai importante cerințe în vederea formării la elevi a deprinderilor de citire și scriere corectă.

Conf. univ. ION BERCA

UTILIZAREA SEGMENTELOR ARTICULATE LA GEOMETRIE

Se știe că asimilarea noțiunilor are loc mai rapid și mai corect atunci cînd se sprijină pe imagini intuitive. De aceea, în munca mea de predare a matematicii la clasele V-VII, am căutat să folosesc cit mai larg materialul didactic.

Cum din metrul timplărilor se pot construi multe figuri geometrice (unghiuri, triunghiuri, patrulatere, poligoane regulate și neregulate etc), am cerut elevilor ca la orele de geometrie să-și aducă pe lângă instrumentele geometrice obișnuite și acest instrument. Unii copii au adus metrul pe care îl aveau acasă, iar alții și l-au confecționat din segmente de carton prinse cu patente, sau din segmente de placaj ori tablă zîncată prinse cu nituri.

Procedeul construirii figurilor geometrice cu ajutorul segmentelor este avantajos nu numai prin aceea că fiecare elev are în mîină figura și o poate întui îndeaproape, dar și prin faptul că procesul întuirii se bazează pe mișcare și pe transformarea figurii simple în altă figură mai complexă și invers, ceea ce este de mare importanță în învățarea geometriei. Astfel elevii se deprind a privi figurile în mișcare și transformare, ceea ce contribuie la dezvoltarea imaginației și gîndirii lor. Apoi ei au posibilitatea să se convingă în mod intuitiv și practic că o figură posedă, în condiții determinate,

anumite însușiri, care se schimbă însă o dată cu schimbarea unor elemente ale figurii. De exemplu, ei văd că două unghiuri adiacente construite cu ajutorul metrului prin rotirea unei laturi (segment al metrului) pot fi aduse în poziția de unghiuri adiacente complementare cînd laturile lor necomune sînt perpendiculare și adiacente suplimentare, dacă laturile necomune sînt în prelungire.

În fixarea cunoștințelor și deprinderilor, folosirea materialului intuitiv are o deosebită importanță. Figurile construite cu ajutorul segmentelor articulate ne permit să repetăm cu ușurință într-un timp scurt construirea figurilor. De asemenea, acasă, cînd elevii își fac lecțiile, pot avea tot timpul în față materialul intuitiv.

Citeva exemple. Cu metrul timplărilor putem demonstra cu ușurință teoreme privind unghiuri cu laturile paralele și perpendiculare. Deschidem metrul în așa fel încît să formăm două unghiuri ascuțite sau obtuze egale cu laturile suprapuse. Se rotește latura unui unghi, cu condiția ca în timpul mișcării mărimea unghiurilor să rămînă neschimbată (aceasta se realizează cu ușurință dacă segmentele sînt strîns legate). După o rotație de 90° cele două unghiuri ajung în poziția în care laturile sînt perpendiculare, iar după 180° laturile lor devin paralele. Con-

tinuînd rotația la 270°, laturile ajung iarăși perpendiculare pentru ca apoi, la 360° să devină din nou suprapuse. În cazul demonstrației, cînd sînt date un unghi ascuțit și altul obtuz, plecăm de la două unghiuri adiacente suplimentare construite cu ajutorul segmentelor metrului. Se rotește latura unui unghi respectînd condițiile arătate mai sus și unghiurile ajung după 90° (respectiv 180°) cu laturile perpendiculare (respectiv paralele).

Segmentele metrului pot fi folosite și la construirea altor figuri, prin care demonstrăm suma unghiurilor unui triunghi, relațiile dintre laturile și unghiurile unui triunghi, teorema lui Thales, triunghiuri asemenea etc.

De exemplu, figura pentru demonstrarea sumei unghiurilor unui triunghi se formează astfel: cu segmentele articulate la mijlocul metrului se construiește un triunghi echilateral, iar cele două segmente rămase la extremități se deschid în așa fel încît să fie paralele cu latura opusă centrului de rotație a acestor segmente. Dacă lăsăm un segment paralel și pe celălalt îl deschidem în prelungirea unei laturi obținem o nouă figură.

Pe baza întuirii unghiurilor egale formate de către drepte pa-

ralele tăiate de secante se ajunge la concluzia că suma unghiurilor este de 180°.

Figura pentru demonstrarea teoremei lui Thales se construiește cu ajutorul metrului astfel: cu 4 segmente ale metrului se formează un triunghi isoscel a cărui bază, de care este articulată al 5-lea segment, poate varia. Segmentul articulată la bază se poate roti ca să devină paralel cu oricare din laturile egale ale triunghiului isoscel.

Segmentele care se formează fiind măsurate în centimetri, se poate citi valoarea numerică a rapoartelor egale care verifică diferite forme ale teoremei lui Thales. Variînd mărimea bazei triunghiului isoscel se pot efectua și alte citiri.

Figura construită pentru demonstrarea teoremei lui Thales ne poate servi și la demonstrarea teoremei fundamentale a asemănării triunghiurilor.

Pentru a îmbogăți construirea figurilor geometrice cu ajutorul segmentelor articulate nu m-am limitat numai la metrul timplărilor, ci am utilizat la lecții și figuri formate cu ajutorul segmentelor articulate în diferite moduri. De pildă, segmente articulate succesiv egale și neegale, segmen-

te articulate concentric în plan, plecînd de la determinarea planului de două drepte concurente transformate în 4 semidrepte mobile în jurul punctului de concurență, segmente articulate concentric în spațiu, plecînd de la determinarea spațiului, segmente articulate combinate (concentric și succesiv) etc. De extremitățile acestor articulații, care formau baza (scheletul) figurii, am legat fire elastice, care mi-au permis să introduc cu ușurință segmentele ajutoare necesare construirii unor figuri cit mai variate.

Am căutat să folosesc o articulație cit mai simplă, pentru ca elevii să vadă repede dependențele dintre elementele figurii construite și să poată construi și ei asemenea figuri. La clasa a VI-a, de pildă, la capitolul „Unghiuri”, cea mai simplă și mai potrivită articulație de segmente e cea formată din 4 segmente articulate concentric cu ajutorul unui șurub, iar la capitolul „Patrulatere” e potrivită articulația succesivă a 6 segmente egale, care ne ajută să construim toate paralelogramele.

Utilizarea segmentelor articulate la lecțiile de geometrie este importantă. Desigur însă că nu trebuie să ne limităm numai la ea, ci să folosim întregul material didactic, care ne stă la dispoziție.

Prof. ALEXANDRU ILIEȘIU
Școala de 8 ani Salva,
raionul Năsăud

Chimia și practica

Legarea teoriei de viață, de practică se poate realiza permanent la lecțiile de chimie. De aceea, încă din primele ore de curs am pregătit această lecție.

Astfel, la clasele a VII-a, ai căror elevi fac cunoștință pentru prima dată cu chimia, am căutat să arăt care este însemnătatea studiului acestui obiect, importanța pe care o acordă statul nostru dezvoltării industriei chimice, condițiile optime existente pentru aceasta în țara noastră, bogată în materiile prime necesare — sarea, petrolul, cărbunii, mineralele, gazul metan, stuful, lemnul și altele.

La clasa a VIII-a, prezentând materialul care va trebui însușit în cursul anului școlar, le-am vorbit elevilor în special despre importanța hidrogenului și oxigenului în sudura autogenă și la tăierea metalelor, în fabricarea amoniacului, în hidrogenarea catalitică a uleiurilor vegetale pentru obținerea grăsimilor solide etc. Am insistat, de asemenea, asupra importanței sulfurului și compușilor lui, în special a acidului sulfuric, produs chimic absolut necesar în toate ramurile industriale.

Sublinieri de genul acesta am făcut și la celelalte clase, referindu-mă la capitolele pe care le vom studia. Totodată, am căutat să prezint elevilor aplicațiile pe care le au în tehnică, în practică diversele cunoștințe dobândite în școală.

Încă de la început am cerut școlărilor ca pe prima pagină a caietelor de notițe să-și treacă sarcinile trasate de Congresul al III-lea al PMR cu privire la dezvoltarea ramurilor industriei chimice și mai ales prevederile care privesc problemele studiate în clasa respectivă. De fiecare dată la lecție am stabilit împreună cu elevii întrebările pe care le au în viața practică substanțele studiate. Astfel, la lecția despre importanța apei în obținerea soluțiilor — ținută la clasa a VII-a — am vorbit despre soluția de sare în apă, utilizată în conservarea alimentelor, pentru obținerea sodei caustice, a sodei de rufe, a bicarbonatului de sodiu. De asemenea, ne-am oprit la importanța soluțiilor inhibitoare și stimulative de creștere utilizate în agricultură. Cu această ocazie am folosit și cunoștințele de botanică ale elevilor și observațiile lor proprii. Elevii care au venit la lecție cu cunoștințe suplimentare din practică, din viața de zi cu zi, și care au reușit să facă o legătură logică între cele ce știu ei și noțiunile preluate au fost notați cu 10 și evidențiați pentru claritatea și justetea răspunsurilor.

Tot astfel, la lecția despre obținerea amoniacului sintetic în industrie — ținută la clasa a IX-a — după ce am vorbit despre metoda veche de obținere a amoniacului din hidrogen și azot (prin unirea directă a elementelor), am subliniat că la noi în țară s-a fabricat în ultimul timp amoniacul sintetic din gaz metan. Apoi am arătat elevilor importanța amoniacului pentru prepararea acidului azotic, a îngrășămintelor chimice azotoase, a substanțelor explozibile, a mătăsii artificiale, a medicamentelor, a coloranților etc. Am subliniat și faptul că, datorită proprietății și întrebunțării sale, acidul azotic ocupă azi în industria noastră locul al doilea după acidul sulfuric și că în prezent el se obține exclusiv prin oxidarea amoniacului sintetic. Am mai atras atenția că în anii puterii populare au intrat în funcțiune în patria noastră combinate chimice de îngrășămintă azotoase de la Făgăraș și Roznov, precum și combinatul chimic de la Chișcani și că, în conformitate cu directivele Congresului al III-lea al P.M.R., vor lua ființă noi combinate chimice (cum va fi cel de la Craiova).

Paralel cu predarea lecțiilor organizez experiențe demonstrative care, precum se știe, au rolul de a adăuga cunoștințele teoretice.

Astfel, la clasa a VII-a am organizat o experiență menită să-i ajute pe elevi să înțeleagă noțiunea de oxidare, precum și clasificarea oxizilor în oxizi acizi și bazici, astfel încât să evit învățarea mecanică a acestor noțiuni absolut noi pentru ei. Am pornit de la observații asupra fenomenelor petrecute în laborator. Partea demonstrativă a lecției a început cu prepararea oxigenului prin metoda descompunerii la cald a cloratului de potasiu și cu umplerea citorva eprubete cu acest gaz. Apoi s-a introdus în cele câteva eprubete sulf sub formă de floare, care a fost în prealabil încălzit, cărbune, sirmă de magneziu și pilulură de fier, aduse la incandescență. Elevii au observat energia cu care intră în reacție oxigenul cu substanțele introduse și totodată cum se formează noi substanțe — oxizii.

După aceasta am introdus câte o hirtie de turnesol umezită în cele 4 eprubete (albastru în primele și roșie în ultima). Schimbarea culorii turnesolului albastru în roșu și invers i-a condus pe școlari la concluzia că oxizii formați au intrat în reacție cu apa și au dat acizi, respectiv baze. După toate acestea mi-a fost ușor să le explic elevilor noțiunile de oxid, de oxidare și să le fac clasificarea oxizilor.

Deosebit de atractive și folositoare pentru munca mea au fost și experiențele din cadrul capitolului „Disociația electrolică, electroliza” (la clasa a X-a) în care am folosit instalații electrice. Cu ajutorul acestora am putut demonstra dependența disociației electrolice de diluție prin creșterea conductibilității electrice a soluției de electrolit, fenomen observat de către elevi prin creșterea intensității luminoase a unui bec electric montat în circuit. Atraktivă prin desfășurarea ei este și experiența de transformare a fosforului roșu în fosfor alb. Și se mai pot da multe alte exemple de acest fel.

O altă metodă utilizată pentru legarea teoriei de practică este aceea de a cere elevilor să efectueze acasă unele lucrări și observații. Astfel, pentru pregătirea lecției „Importanța apei în obținerea

soluțiilor”, predată la clasa a VII-a, am cerut elevilor să execute acasă câteva experiențe simple: evaporarea apei, evaporarea apei cu sare și a apei cu zahăr. Pentru a ajunge la rezultatele dorite am indicat desigur cum se poate obține evaporarea, ce cantitate de substanțe (sare, zahăr) trebuie folosită, precum și cantitățile de apă. În acest fel condițiile de observare a fenomenului au fost uniforme pentru întreaga clasă. În predarea lecției am pornit de la observațiile făcute de elevi.

Uneori cer elevilor să execute ei înșiși experiențele demonstrative cerute de lecție, bineînțeles fără să-i scap de sub supraveghere. De obicei îi las să alege singuri substanța de care e nevoie pentru experiență. Și nu de puține ori am observat că, deși știu foarte bine să descrie substanțe, când sînt puși să le recunoască dintre alte substanțe aflate pe masa de laborator le vine mai greu. Antrenarea lor în efectuarea experiențelor lichidează acest neajuns. De asemenea, le stimulează observația directă, le dezvoltă interesul, îi ajută să-și formeze deprinderi de mînuire a aparatului simplu de laborator.

Este foarte important să avem în vedere și unele măsuri de protecție a muncii în cursul experiențelor de laborator. Întotdeauna cînd lucrez cu natriu sau fosfor, de exemplu, atrag atenția elevilor asupra accidentelor ce pot surveni dintr-o mînuire necorectă, ce măsuri se pot lua pentru evitarea accidentelor sau ce măsuri se iau dacă accidentul s-a produs.

Îndrumați mereu în această muncă elevii se obișnuiesc să lucreze ordonat, curat și precaut.

În acest an școlar am efectuat și lucrări frontale de laborator. Organizînd asemenea lucrări mă ocup cu atenție de buna lor desfășurare. Cer elevilor să nu se plimbe prin clasă, să păstreze liniște, deoarece toate substanțele de care au nevoie, precum și aparatul necesar se află la mesele lor. După anunțarea titlului lucrării anunț și lucrările care vor fi executate. Titlul lor îl scriu pe tablă. În dreptul lucrărilor menționate pe tablă arăt substanțele necesare în executarea experiențelor respective, precum și aparatul ce se va utiliza.

În continuare execut eu experiența, atrăgînd mereu atenția asupra cantității de substanțe pe care o folosesc, asupra modului în care lucrez, explic de ce se lucrează așa și nu altfel. Abia apoi încep elevii să execute și ei înșiși experiența. În tot timpul ei, observ modul în care se execută lucrarea, rezultatele experienței. În anumite cazuri atrag atenția asupra eventualelor greșeli și arăt cum se pot îndrepta. Alteori, cînd elevii greșesc, îi las pe ei înșiși să stabilească greșeala și măsurile de îndreptare. Cînd este cazul îi pun pe elevi să gîndească asupra cauzei pentru care o metodă de preparare a unei substanțe poate fi utilizată numai pe cale industrială și nu și pe cale de laborator.

Un alt mijloc pentru realizarea legăturii lecțiilor de chimie cu practica este rezolvarea de probleme cu date din producție. Așa, spre exemplu, la efectuarea de calcule stoichiometrice la clasa a VIII-a, am cerut să calculeze ce cantitate de fier se obține dintr-o anumită cantitate de minereu, ce cantitate de căbune cocsificat este necesară zilnic pentru reducerea fierului din minereu în furnalul înalt de la Hunedoara, sau ce cantitate anuală de acid azotic este necesară fabricii de la Făgăraș pentru obținerea producției sale de azotat de amoniu. Folosind probleme bazate pe datele din documentele de partid și de stat, am arătat elevilor și care este utilitatea practică a calculelor stoichiometrice pentru economia noastră planificată.

Cunoștințele însușite în timpul lecțiilor vor fi mai bine legate de practică și deci aprofundate dacă explicația noastră este însoțită de vizitarea întreprinderilor. Cu elevii clasei a X-a, de exemplu, am organizat o vizită la întreprinderea de tehnică medicală de pe șoseaua Berceni, care fabrică instrumente și aparate medicale. În laboratorul de analize chimice al acesteia elevii au văzut unele aparate dintre cele mai moderne — bunăoară, aparatul de determinat rapid procentul de aluminiu și de cupru în aliajul cunoscut de noi sub denumirea de alamă. De asemenea, la secția de depunere electrolică a întreprinderii elevii au văzut cum arată în realitate o baie electrolică, despre care au învățat în clasă, cum are loc depunerea electrolică a nichelului și cromului, ce metale se folosesc drept anod și drept catod, ce fel de soluții se utilizează în baine electrolice. În cursul vizitei elevii au primit și explicații suplimentare în legătură cu curățirea obiectelor metalice înainte de a fi introduse în baia electrolică.

Folosesc în unele ocazii și cunoștințele dobîndite de elevi la orele de practică în producție. De pildă, cînd am analizat importanța studiului oxizilor (clasa a VIII-a), i-am întrebat cum se lucrează cu ciocanul de lipit și mai ales de ce se curăță acesta înainte de a se folosi. Școlarii care lucrează în întreprinderi cu ciocanul electric de lipit s-au întrecut în a-mi da răspunsuri cât mai ample asupra modului de folosire și asupra cauzei curățirii ciocanului: îndepărtarea oxidului de cupru.

Legătura între teorie și practică se realizează prin variate mijloace. Cele câteva la care m-am referit nu epuizează, desigur, întreaga gamă de posibilități, căci acestea pot fi găsite la fiecare lecție în parte.

Prof. MARIETA SAVA
Școala medie „M. Sadoveanu”, București

Prieteni ai cărții. Intr-o bibliotecă din Pitești

Un aspect al cultivării limbii în școală

Preocuparea stăruitoare a cadrelor didactice de a-i înarma pe elevi cu deprinderi cit mai temeinice de exprimare corectă oral și în scris se manifestă în multe inițiative rodnice.

O astfel de inițiativă este și aceea a colectivului de profesori de limba română de la Școala de 7 ani nr. 5 din Turda, care a organizat emisiuni cu titlul „Cum vorbim”, transmise prin postul de radiodifuziune al școlii. Aceste emisiuni, alcătuite de către profesori, pornesc de la greșelile observate în exprimarea elevilor școlii. În cadrul lor se discută, de obicei, 3-4 aspecte de limbă vizînd în special ortoepia și fonetismul, dar și unele aspecte ortografice.

Astfel, într-una din emisiuni s-au discutat trei probleme — și anume: forma corectă a verbelor *a lucra, a minca* la persoana I-a singular (*lucrez, nu lucru — mînînc, nu mînc*), scrierea corectă a numelui Vasile Alecsandri și rostirea literară deosebită de rostirea regională a anumitor sunete. În această privință recomandarea era redactată astfel: „Să ne ferim de rostirea înmuiată a unor consoane în cuvinte ca *perete, burete, copilaș, lapte, carne, spate, uscale, pălăie, bine*. Este greșit să rostim *peret'e, buret'e, copil'aș, lap'te, car'n'e, spat'e, pâl'al'e, bin'e'*”.

Desigur că astfel de preocupări pentru cultivarea limbii există și în alte școli. Ele vin să completeze munca la catedră a învățătorului și a profesorului, cu deosebire a profesorului de limba română. În ultimă instanță, însă, munca aceasta este totuși cea hotărîtoare.

Exprimarea învățătorului și a profesorului reprezintă un factor principal în acțiunea de cultivare a limbii, fiind modelul viu pe care elevii îl urmează, îl imită. Aceasta mai ales în acele regiuni ale țării unde exprimarea dialectală este mai pronunțată, în sate unde elevii se întîlnesc în special în școală cu exprimarea literară.

În rostirea elevilor din aceste școli se întîlnește frecvent tendința (caracteristică graiurilor din nord-vestul Transilvaniei) spre închiderea vocalelor *o* și *e*, diftongul *oa* apare pronunțat ca un singur sunet: *o (moră, corne etc)* dentalele *d* și *t* se palatalizează, ca și nazala *n (n'egru, bin'e)*; consoana *ș* se rostește dur: *traș, munș, marș*. Din relațarea unui elev din clasa a V-a de la o

școală din Turda am reținut următorul fel de a vorbi: „Zice că ce o făcut Nică”, sau „O tras o bătaie bună lui Nică”, sau „L-am văzut pe Ionel”. Multe dintre aceste particularități apar în lucrările scrise. În lucrările scrise ale elevilor din clasa a VIII-a de la secția cu limba de predare maghiară a școlii din Gherla, bunăoară, am întîlnit numeroase forme regionale, alături de greșeli provenind din cunoașterea imperfectă a limbii. De exemplu, o frază despre eroii lui Vasile Alecsandri din poezia „Eroii de la Plevna” suna astfel: „După întorcerea acasă au venit ca nește cerșători rupți de foame și de trude”. Forme ca *nește, cerșători, rupți* sînt transcrieri ale rostirii locale.

Din păcate, o serie de aspecte ale graiului regional mai pot fi întîlnite destul de frecvent chiar în exprimarea la lecție a unor învățători sau chiar a unor profesori de limba română. Un învățător, la a cărui lecție am asistat și-a început astfel ora de limba română. „Ce ați avut de învățat pîntru astăzi?” De asemenea, acest învățător rostea mereu în locul diftongului *oa* un *o* deschis, spunea *nost, vost* pentru *nostru și vostru*, palataliza consoanele. Iar o profesoară de limba română din Gherla, cu care am vorbit despre acest fapt, a ținut să se scuze: „Noi așa vorbim toți aici”.

Este evident însă că atita vreme cît rostirea regională, cu fonetismele ei greoaie, care alterează aspectul cuvîntului, nu este eliminată din vorbirea profesorului, și mai cu seamă a profesorului de limba română, acțiunea de cultivare a limbii nu-și atinge scopul în întregime.

În această acțiune profesorul nu mai este singur. Îi vin în ajutor radioul, cinematograful, biblioteca, tot atîtea căi prin mijlocirea cărora limba literară se răspîndește și se impune peste tot în țară. Important este ca felul de a vorbi al profesorului să fie nu o piedică în această acțiune, ci un stimul. În această privință institutele pedagogice au un rol însemnat. Una din preocupările principale ale acestor instituții de învățămînt trebuie să fie aceea de a face din absolvenții lor nu simpli cunoscători ai normelor limbii literare, ci propagandiști însuflețiți ai acesteia.

ZORINA REGMAN
metodist în
Ministerul Învățămîntului

Colectivele de catedră în școlile de maiștri

În cursul acestui an, la Grupul școlar „Steagul Roșu” din Brașov s-au înființat, în scopul unei mai bune organizări a muncii, colective de catedră pe specialități potrivit indicațiilor date de Ministerul Învățămîntului. Această formă de activitate a determinat îmbunătățirea muncii cadrelor didactice, o unitate de conținut în predarea cunoștințelor, o repartitie mai rațională a materialului didactic necesar, precum și o organizare mai justă a muncii elevilor.

Care au fost cele mai importante probleme aflate în atenția colectivelor de catedră? Să luăm, de exemplu, colectivul catedrei de mașini de forță, motoare și auto-tractoare.

În prima ședință a acestui colectiv s-a vădit că modificările aduse programei de învățămînt necesită o punere la punct a planului tematic și al celui calendaristic. Părerile erau diferite atît în ceea ce privește importanța acordată anumitor teme, cît și în privința timpului afectat predării lor. Discuția în colectiv a putut rezolva însă în mod judicios, problema alcătuirii planurilor pentru fiecare specialitate în parte.

O altă problemă care a preocupat colectivul de catedră a fost materialul didactic. Una dintre specialități era predată de trei profesori, alți doi și numai una — „teoria, calculul și construcția automobilelor și tractoarelor” — de un singur profesor. Cum să se împartă materialul didactic, ce material este mai indicat pentru fiecare temă, care sînt modalitățile de obținere a unor piese noi, ce resurse interne se pot folosi pentru executarea sau completarea materialului — iată probleme care au constituit de asemenea obiectul discuției în colectivul de catedră. Pentru executarea materialului didactic necesar, șeful catedrei a luat legătură cu direcțiunea școlii tehnice din cadrul grupului școlar, propunînd planșele care trebuiau executate. Aceste planșe au fost date ca temă elevilor de la cerul de desen, fiind la ora actuală într-un stadiu avansat de execuție. De asemenea, împreună cu direcțiunea de studii a școlii, colectivul de catedră a procurat de la Uzinele „Steagul Roșu” un motor secționat 8 V SR. 211, care este de un real folos în predarea motoarelor cu combustie internă.

Laboratorul catedrei a fost amenajat în așa fel încît piesele să fie expuse pe teme, fiind etichetate și numerotate în cadrul temei respective. Evidența se ține într-un catalog special, astfel încît profesorul are o imagine reală asupra materialului didactic pentru fiecare temă, material ce este pus la dispoziție de responsabilul de laborator la începutul orei.

În scopul legării predării cunoștințelor teoretice cu practica de producție s-a pus problema înființării unui laborator de motoare, unde să se facă demonstra-

ții pentru determinarea diferitelor caracteristici de comportare a motoarelor în regim de lucru. Sarcina a fost împărțită între toți membrii colectivului de catedră, care au pregătit proiectul de amplasare a viitorului banc de probă în cadrul sălii puse la dispoziție de conducerea școlii. În momentul de față s-a trecut la executarea fundațiilor și a instalațiilor bancului.

În cadrul catedrei și-au început în acest an activitatea profesori mai tineri, ca de exemplu, inginerii M. Zamfirescu și I. Trîmbițaș, bine pregătiți din punct de vedere profesional, dar avînd nevoie de îndrumări în ceea ce privește metodică predării. Pentru a-i ajuta în această direcție, șeful catedrei a asistat, paralel cu directorul de studii, la lecțiile lor, le-a comunicat observațiile făcute, le-a dat sugestii și îndrumări. Aceasta a contribuit, de bună seamă, la ridicarea calității metodice a lecțiilor predate de noii profesori.

Tot în competența șefului de catedră intră și sarcina de a discuta unele aspecte privind concordanța planificării la disciplina mașini de forță, motoare și auto-tractoare cu planificarea celorlalte discipline. Bunăoară, predarea cursului de motoare cu combustie internă necesită un instrument matematic bine pus la punct, impunînd o recapitulare a noțiunilor de matematică aproape la fiecare temă. În acest scop s-a luat legătură cu șeful catedrei de matematică și s-au fixat capitolele la care este necesar să se insiste cu precădere.

Pentru viitorul apropiat colectivul de catedră și-a propus să discute aspecte ale unor noi metode de predare, specifice școlilor de maiștri, în scopul de a ridica nivelul de pregătire a elevilor la o treaptă mai înaltă. Aceste metode vor fi mai întîi experimentate și, în cazul că se vor obține rezultate mulțumitoare, vor fi propuse spre generalizare în școală.

Colectivul de catedră și-a propus de asemenea să organizeze o sesiune științifică a elevilor Grupului școlar „Steagul Roșu”, pentru a contribui la lărgirea orizontului lor tehnico-științific. În acest scop au fost propuse elevilor o serie de teme adecvate nivelului lor de cunoștințe. Fiecare membru al colectivului de catedră a fost numit conducător științific al citorva din temele alocate de elevi. Sesiunea științifică va avea loc spre sfîrșitul anului școlar.

Pe baza rezultatelor obținute pînă în prezent se desprinde concluzia că înființarea colectivelor de catedră constituie un factor pozitiv în activitatea școlilor de maiștri, ea oferindu-le posibilitatea de a lucra cu randament mărit în procesul de ridicare continuă a nivelului pregătirii elevilor.

Ing. NICOLAE LINTE
Grupul școlar
„Steagul Roșu”-Brașov

O școală nouă

În planul orașului Pitești a apărut un nou obiectiv. Este vorba de noul local al Școlii profesionale de construcții, terminat și dat în folosință de curînd. Acesta este al patrulea local de școală construit în orașul Pitești în ultimii doi ani.

Școala are 16 săli de clasă, două laboratoare, două ateliere pentru lucrările practice, un cabinet medical, o bibliotecă etc.

Prin grija organelor locale de partid și de stat, noul local a fost construit în-

tr-un timp record. La urgentarea construcției și-au dat aportul și elevii școlii — viitori constructori — realizînd prin munca lor economii de circa 20.000 lei. S-au remarcat îndeosebi prin munca lor elevii din secțiile zidărie, vopsitorie, instalații, ca și mozaicarii și dulgherii care, sub îndrumarea maștrilor și profesorilor au efectuat lucrări de bună calitate.

Directorul școlii, tov. Alexandru Gri-gore, și întreg colectivul pedagogic al a-

cestuia își manifestă hotărîrea de a pregăti temeinic pe specialiștii necesari șantierelor de construcții, al căror număr crește mereu în regiunea Argeș ca și în întreaga țară.

Prin darea în folosință a noului local de școală cei aproape 600 de elevi ai Școlii profesionale de construcții din Pitești dispun de condiții dintre cele mai bune de studiu și de practică.

I. ONICEL
Pitești

Școala tehnică de maiștri a Ministerului Industriei Ușoare din București: demonstrație practică în cabinetul de tehnologie cu ajutorul unor machete în stare de funcționare

Cînd nu sînt respectate cerințele predării

Grupul școlar minier de la Brad pregătește personal tehnic și maiștri pentru sectorul de metale neferoase al industriei miniere, în fața căruia Congresul al III-lea al P.M.R. a pus sarcini deosebit de importante privind accelerarea deschiderii și lărgirii minelor, mecanizarea muncilor subterane, reducerea procentului de steril, dezvoltarea capacităților de prelucrare, îmbunătățirea calității concentratelor și însușirea tehnologiilor de mare randament în metalurgia plumbului, zincului, cuprului etc.

Analizînd în lumina acestor sarcini desfășurarea muncii instructiv-educative în cadrul Grupului școlar minier de la Brad, putem desprinde multe aspecte pozitive. În majoritatea lor, profesorii și maștrii-instructori se străduiesc să pregătească cadre de înaltă calificare, cu un orizont tehnico-științific dezvoltat, care să înțeleagă rolul lor în procesul de producție. Așa, de exemplu, prof. ing. Pavel Nicolae, care predă electrotehnica generală și minieră, ing. E. Racoți și ing. Alex. Dăgău, profesori de mecanică tehnică și alții țin lecții axate pe problemele de bază ale disciplinelor respective, bogate în conținut, răspunzînd cerințelor programelor școlare. Ei se preocupă atent de legarea cunoștințelor teoretice de practică, le fac cunoscute elevilor realizările regimului democrat-popular în sectorul minier. Un interes deosebit manifestă acești profesori pentru folosirea celor mai eficiente metode de predare, pentru organizarea lecțiilor în raport cu specificul materiei și cu tema tratată. Preocupările lor pentru ținuta științifică a lecțiilor, pentru folosirea celor mai accesibile forme de predare, pentru dezvoltarea dragostei față de meseria aleasă se reflectă în răspunsurile bune ale elevilor la disciplinele respective.

În activitatea unora dintre cadrele didactice de la Grupul școlar minier din Brad se întîlnesc și o serie de neajunsuri destul de serioase. Deficiențele principale în această privință constau în nerespectarea programelor școlare și în lipsa de preocupare pentru pregătirea fiecărei lecții în parte. Astfel, în mod cu totul nejustificat, prof. ing. C. Antonescu, care predă obiectul „Prepararea minereurilor”, a comprimat unele teme, predîndu-le într-un număr redus de ore, în timp ce altele, care se puteau preda într-un timp mai scurt, le-a acordat un număr prea mare de ore. Prof. ing. I. Popa, care predă obiectul „Exploatarea minierei”, a ținut în trimestrul I, în anul III al școlii tehnice de maiștri, o serie de lecții care, conform programei școlare cît și ordinei desfășurării lucrărilor în subteran, trebuiau predate în trimes-

trul II. Și mai grav este faptul că unii profesori, ca E. Tănăsescu, N. Birna și alții și-au desfășurat întreaga activitate la catedră în cursul trimestrului I fără a respecta programa școlară și fără nici un fel de planificare calendaristică, precum și faptul că unii profesori, ca de pildă tov. I. Deoancă, intră în clasă fără să-și fi pregătit temeinic lecția.

Nerespectarea prevederilor programelor, neglijarea îndatoririlor privind o pregătire științifică și metodică corespunzătoare pentru lecție se răsfrîng, de bună seamă, în nivelul de pregătire al elevilor, care la unele discipline, nu au cunoștințe la nivelul cerut de tehnica înaintată. Oare cu ce cunoștințe pot rămîne elevii de la o lecție cum a fost aceea cu subiectul „Tracțiunea electrică pe șine”, predată de ing. I. Deoancă, în care s-au strecurat destul de multe greșeli și confuzii? Bunăoară, înfățișînd elevilor schema de conectare la rețea a motorului de curent continuu legat în serie, profesorul nu a introdus în schemă reostatul de excitație, prezentînd drept reostat de excitație reostatul de por-

nire. Cînd a clasificat utilajele pentru tracțiunea electrică pe șine n-a vorbit nimic despre locomotivele electrice combinate, deși acestea ocupă un loc important în transportul subteran. Trebuie spus și faptul că inginerul I. Deoancă folosește în predare expresii neștiințifice (de exemplu a afirmat că motoarele de curent continuu „mor”) și comite confuzii destul de grave. Bunăoară, a confundat noțiunea de „rezistor” — element de circuit — cu proprietatea elementului de circuit — rezistența electrică, iar tensiunea electromotoare cu forța electromotoare, ceea ce reprezintă cu totul altceva.

Este de datoria conducerii școlii și a colectivului didactic să lupte cu fermitate pentru lichidarea grabnică a lipsurilor, pentru respectarea programei în toate clasele și la toate obiectele, pentru pregătirea cu seriozitate a fiecărei lecții. Numai așa va reuși școala să se ridice la nivelul sarcinilor puse de partid și de stat în fața celor care pregătesc cadre pentru sectorul minier.

Ing. C. CUMPĂȚĂ
Prof. G. DIVRICEAN

Pentru o mai bună fixare a cunoștințelor

Eficiența lecției trebuie să constituie una dintre preocupările centrale ale profesorului. În această privință consider esențială grija pentru fixarea cunoștințelor noi.

Căutînd să asigur o fixare cît mai temeinică a celor predate, m-am străduit să găsesc și procedeele menite să asigure această cerință. Printre altele, am recurs la notarea întrebărilor puse în cadrul fixării.

Iată cum procedez. După ce explic lecția nouă, pun elevilor întrebări și notez de fiecare dată cîte 2—3 dintre elevii cărora le-am solicitat răspunsuri. Desigur, aceste note sînt orientative pentru încheierea mediei, nu determinante. Dacă un elev ia o notă mică la fixare, îl urmăresc mai insistențios la lecțiile următoare, ajutîndu-l să facă progrese. Astfel, unul dintre elevii mai puțin atenți a obținut la fixare nota 4. M-am ocupat mai stăruitor de el la lecțiile următoare și astfel a căpătat succesiv 8 și 9. În general, la sfîrșitul trimestrului I

situația notelor acordate pentru fixarea cunoștințelor a fost următoarea: 18 note de 9, 9 note de 8, 6 note de 7, 2 note de 6, o notă de 5 și o notă de 4 (acestea din urmă date la începutul anului școlar). Aceasta evidențiază că atenția elevilor în timpul predării cunoștințelor noi a crescut, că ei au luat parte tot mai activ la lecție și au înțeles-o încă din clasă.

Experiența pe care am făcut-o în ceea ce privește notarea întrebărilor puse la fixarea cunoștințelor mi-a arătat că această notare are un efect mobilizator, dezvoltînd interesul elevilor pentru desfășurarea lecției și pentru însușirea cunoștințelor noi. Ea face să crească eficiența lecțiilor și îi ajută în bună măsură pe elevi să-și însușească lecția chiar în timpul orei.

Prof. N. TRANDAFIR
Grupul școlar
al Ministerului
Transporturilor, București

Convorbirea etică individuală

Din punct de vedere metodic, convorbirea etică este una din formele convingerii — chiar cea mai răspândită — prin care se exercită o influență organizată și eficientă asupra formării și dezvoltării personalității morale. Desigur că pentru eficiența ei este deosebit de important să nu-i dăm caracterul unei „moralizări” sau „dădăceli” plictisitoare.

Bine organizată convorbirea etică individuală contribuie la formarea și dezvoltarea conștiinței morale, îl obligă pe elev să gândească la necesitatea și justitatea cerințelor morale și lasă o urmă profundă în conștiința celui educat. Cum să procedăm deci?

Mă voi referi la trei aspecte mai frecvente și anume: convorbirea individuală dusă în scopul de a scoate în evidență conținutul unei cerințe morale; convorbirea etică individuală ca mijloc de influență asupra sentimentelor și conduitei morale; convorbirea — mijloc de a înlătura rezistența interioară a elevului.

Sînt împrejurări în care convorbirea individuală trebuie să poarte caracterul de sfat, de îndrumare, să scoată în evidență conținutul unei cerințe morale. Mă voi referi la noțiuni morale privind comportamentul civilizat. Un elev, cu toate încercările făcute, continua să aibă un comportament necivilizat față de colegii lui la intrarea și ieșirea din clasă. Într-o recreație l-am luat de mîna și i-am spus că vreau să discutăm această problemă. M-am oprit cu el pe scara de la etajul I și i-am arătat cum procedează tovarășii profesori cînd se întîlnesc la ușa cancelariei cu tovarășele profesoare. „Frumos, nu? Dacă îți place, procedează și tu la fel”.

Alteori am procedat altfel. Surprinzînd un elev într-o atitudine necorespunzătoare pe stradă, în școală, la teatru, cinema, l-am luat de o parte și i-am spus: „Uite, te-am văzut ieri (pe stradă, la cinema etc.) și te-ai purtat așa și așa... (arătînd cum anume). Să știi că nu este frumos. Ești mare acum și îți stă rău să te porți astfel. N-ai știut, poate, acest lucru, căci ești fără experiență. Tocmai de aceea îți-am spus, să știi pentru viitor. Ar fi rușine dacă ai mai repeta această comportare în societate”. Strîngerea de mîna, privirea caldă va arăta elevului că nu l-ai dojenit, ci l-ai învățat și că, în

același timp, îi acorzi încredere. Aceasta face de multe ori mai mult decît ore întregi de morală. Nu totdeauna însă, ci în funcție de particularitățile psihice individuale ale elevului.

Îată un alt exemplu, privind convorbirea etică individuală ca mijloc de influență asupra sentimentelor și conduitei morale. În anul școlar precedent un elev din clasa a X-a avea obiceiul să ascundă părinților notele rele, sub pretexte diferite: „tata este prea sever, notele mici sînt accidente” etc. Tatăl a aflat totuși notele și a urmat o explicație destul de tare dar... puțin convingătoare. Tot atît de puțin convingătoare au fost și măsurile luate de diriginte: critica la gazeta de perete, prelucrarea în fața clasei etc. Deprimirea amintită se repeta. Am schimbat procedeul. Am recurs la o convorbire individuală. Menționez că elevul în cauză nu este o fire ușor impresionabilă și manifesta chiar, în unele împrejurări, tendința de a brava. Cu toate acestea, în convorbire am făcut apel, în exclusivitate, la sentimentul onoarei, al mîndriei personale, al demnității lui — „flori pe care — i-am spus eu în concluzie — ar trebui să le poarte la butonieră fiecare tînăr”. În „focul” convorbirii nu am observat cînd acest copil — nu prea impresionabil, în general, cum spuneam — a fost copleșit de rușine pentru faptele lui și a început să plîngă. „Este greu să vă spun ce simt eu acum — a spus el. În orice caz, mă doare mai mult decît dacă mi-ați fi dat o pedeapsă”. Am înțeles că rezultatele acestei convorbiri vor fi pozitive. Și așa a fost. Deprimirea greșită s-a corectat, ca și notele.

Din punct de vedere pedagogic rezistența interioară este un fenomen destul de des întîlnit în practică și constă în aceea că elevul — deși cunoaște bine conținutul unei anumite cerințe morale, „se încapățînează” să n-o respecte și devine chiar insensibil la măsurile ce se iau.

În viața școlară o asemenea rezistență interioară se manifestă deosebit de variat și apare mai ales cînd dirigintele, de exemplu, luînd unele măsuri, apreciază în îndeplinirea lor numai manifestarea exterioară a respectării (sau nerespectării) lor, fără a cu-

noaște și aprecia motivele care au determinat-o. Din cauza aceasta dirigintele nu numai că are o anumită „atitudine” față de elevul respectiv, dar uneori recurge și la pedeapsă și, cum elevul o consideră nedreaptă, el se îndepărtează de educator și apare rezistența aceasta interioară cu toate consecințele ei.

Așa s-a întîmplat acum cîțva timp cu un elev al meu. Într-o zi a fugit din internat și a venit tocmai a doua zi dimineața. Abatere gravă, desigur. Consiliul pedagogic a cerut dirigintelui să întocmească urgent formele de exmatriculare. Elevul a aflat și toate încercările directorului școlii, ale clasei, ale dirigintelui de a cunoaște situația au fost zadarnice. Nu numai că a refuzat să dea vreo explicație, dar a repetat abaterea, spunînd că îi este indiferent ce măsură se ia. Surprins de această manifestare a elevului, dirigintele a cerut răgaz direcției școlii pentru lămurirea cazului. De data aceasta n-a mai apelat la metodele folosite anterior, ci la o convorbire individuală, dar nu ca precedentele — aspre, sub formă de admonestare, moralizatoare. De data aceasta convorbirea a avut un alt ton, manifestîndu-se grijă pentru situația elevului, părere de rău pentru cele întîmplate și încredere că el are posibilitatea să-și analizeze greșeala și chiar s-o îndrepte. Reacția elevului a fost și ea alta.

—Cum, nu vrei să scăpați de mine? Să știți că eu așa am crezut și am plecat din nou din internat tocmai pentru a vă da prilej să scăpați de mine cît mai repede.

A urmat apoi explicarea cauzei primei întîrzieri. De teamă n-a mai venit la internat și a dormit la un consătean. Tot aci a dormit și atunci cînd a plecat a doua oară. Toate aceste situații au fost riguros verificate. După aceasta, acest „caz grav”, a fost rezolvat, iar elevul de atunci este acum un bun student.

Îată deci diferite situații concrete și diferite moduri de a duce o discuție individuală cu elevii. Un lucru este important — atunci cînd alegi un procedeu sau altul trebuie să cunoști bine particularitățile individuale ale elevului. Cunoașterea particularităților psihice individuale este o cerință esențială în folosirea eficientă a convorbirii individuale.

Prof. I. LUCREȚIU

Lecție de pian

Pentru îmbunătățirea activității educative

Diriginții de la Școala medie „Alex. Sahia” din Tirnăveni s-au întrunit nu de mult într-o ședință de lucru pentru a stabili unele măsuri în vederea îmbunătățirii activității educative. Cu acest prilej a fost adoptat un plan de muncă pe școală, de care diriginții vor trebui să țină seamă în alcătuirea planului muncii lor.

S-a prevăzut, printre altele, ca fiecare diriginte să urmărească cu atenție, săptămînal, notele elevilor să cerceteze în ce măsură se ridică nivelul la învățură al elevilor rămași în urmă, să ajute organizația U.T.M. în organizarea unei consfătuiri cu tema: Cum învățăm pentru a obține note peste 7. Tot astfel, brigăzi formate din diriginți vor urmări cum folosesc elevii timpul de studiu, precum și comportarea lor acasă, pe stradă și în localurile publice. Pentru asigurarea justei folosiri de către

elevi a timpului liber, diriginții au fost îndrumați să-și prevadă în planul de muncă măsuri privind activitățile recreative duminicale pentru elevi.

Și propaganda pedagogică în rîndul părinților va fi mai atent organizată. Ea va cuprinde, printre altele, conferințe pentru părinți, axate pe cele mai importante probleme în care familia poate și trebuie să ajute școala (preîntîmpinarea rămîinerii în urmă la învățură, combaterea mediocrității, metode de educare a copiilor în familie). La centrul de radioficare vor fi tratate unele teme pedagogice, ca „Regimul de zi al școlarului”, „Unde duce indulgența exagerată a părinților”, „Sarcina gazdelor în pregătirea școlară și în educarea elevilor” etc.

PETRE OPROIESCU
Tirnăveni

Scrisoare de la un părinte

Redacția noastră a primit de curînd următoarea scrisoare:

„Idea de a vă scrie mi-a fost sugerată de o întîmplare petrecută cu fiul meu nu de mult. Această întîmplare mi-a solicitat cele două calități pe care le întruiesc: aceea de mamă și aceea de pedagog:

Fiul meu, în vîrstă de 6 ani, frecventează căminul de copii preșcolari nr. 3 din Constanța. Este un copil sănătos, vioi și manifestă o mare dorință de joacă, așa cum de altfel este foarte interesat în cunoașterea tainelor lumii înconjurătoare. La activitățile organizate în cadrul căminului este atent, execută cu conștiinciozitate ceea ce i se cere.

Dar iată că, atunci cînd a avut loc la cămin împărțirea rolurilor pentru serbarea pomului de iarnă, după ce a primit hîrtia cu cuvintele ce trebuia să le rostească la serbare, fiul meu s-a făcut vinovat de un act de indisciplină: nu s-a conformat indicației date de educatoare — de a duce la du-lapul lui foaia de hîrtie cu rolul. Ba mai mult, a confecționat din foaia respectivă o barcă, sustrăgînd și atenția celorlalți copii de

la activitatea în care erau antrenati de educatoare. Educatoarea a intervenit pe loc: i-a luat rolul și i-a spus că îl va primi înapoi cînd va deveni disciplinat, atent și ascultător.

La prima vedere, faptul pare de mică importanță. Dar iată urmările: copilul a venit acasă cu lacrimi în ochi și mi-a povestit sincer cele întîmplate, rugîndu-mă să intervin pe lingă educatoare pentru a i se încredința din nou rolul (aceasta bazîndu-se pe faptul că sînt profesoară și membră în comitetul de părinți). Am analizat împreună greșeala lui și i-am explicat cu fermitate justitatea măsurii luate de tovarășă educatoare. În zilele ce au urmat am observat o schimbare în bine în comportarea copilului.

Mă întreb însă ce s-ar fi întîmplat dacă i-aș fi fîgăduit că voi insista să i se încredințeze din nou rolul. Desigur, aș fi diminuat prestigiul educatoarei în fața copilului, care ar fi judecat astfel: „Mama are mai multă putere decît tovarășă educatoare și apoi, orice aș face, mama mă scoate nevinovat”. Un asemenea proce-

deu ar fi avut fără îndoială consecințe proaste asupra dezvoltării ulterioare a copilului.

D. MIHAI
Constanța

★

Scrisoarea de mai sus arată încă o dată cît este de necesar ca noi, pedagogii, să ne înțelegem așa cum trebuie și datorită de părinți. Dar se mai întîmplă ca unii dintre noi să uite aceasta și să discute, în fața copiilor lor, măsurile luate la școală unde învață ei, diminuînd prestigiul celor ce-i instruiesc și educă. Tot atît de nejust este și procedeul acelor părinți — pedagogi de profesie — care fîgăduiesc copiilor lor ce s-au făcut vinovați de vreo abatere că vor merge la școală și vor aranja totul.

Doar noi, ca pedagogii, ne putem da seama cel mai bine de caracterul greșit al unor asemenea comportări. Și cum oare îi vom putea îndruma just pe părinți, dacă noi înșine, atunci cînd ne aflăm în postura lor, nu știm să ne facem datoria?

B. RADU

Nota la purtare

Obiceiul ce-l mai au încă unii profesori de a da note scăzute la obiectele de învățămînt nu pentru lipsa de cunoștințe, ci pentru indisciplina este, desigur, neîndicat. Se știe doar că atitudinea elevilor este apreciată și consemnată prin nota la purtare, care trebuie să o reflecte în chipul cel mai just.

Totuși, și aici sînt încă deficiențe — și aceasta din cauză că de cele mai multe ori notarea se face pe baza manifestărilor dictate de temperamentul elevilor, fără să se țină seama de caracterul în formare al acestora. Așa, de exemplu, elevii mai vioi și mai neastîmpărați, care se aprind repede, cu un temperament mai năvalnic datorat constituției sistemului lor nervos și glandular, au de obicei nota scăzută la purtare. Sînt elevi care, pentru că se stăpînesc greu, își frînează anevoie impulsivitățile, sînt zgomotoși, turbulenți. Dar o analiză mai adîncă asupra trăsă-

turilor lor de caracter poate dovedi că unii din ei sînt pătrunși de spiritul colectivist, că iubesc munca, sînt conștiincioși, au inițiative etc.

În fiecare clasă sînt însă și elevi liniștiți, care nu tulbură orele, nu ne creează greutăți și probleme. Ei primesc ca notă la purtare, bineînțeles, 10. Numai că unii din ei sînt egoiști, nu se preocupă de munca colectivului clasei, de situația la învățură a colegilor, nu sînt prietenoși cu tovarășii lor și se interesează numai de propria lor persoană, de propria lor pregătire. Se poate socoti oare că o asemenea comportare este cea mai justă? Desigur că nu.

Iată de ce considerăm că atunci cînd stabilim nota la purtare trebuie să ținem seama de toate acestea, să avem în vedere nu aparențele, ci adevăratul fond al elevilor.

Prof. V. COCIAN
director adjunct la Școala medie din Cugir

De la corespondenți și cititori

Curs de perfecționare pentru profesorii de agricultură

Pentru perfecționarea cadrelor didactice care predau agricultura IPCD Brașov a organizat în perioada 3-9 ianuarie a.c. un curs de pregătire la care au participat 300 de profesori de specialitate din regiunile Ploiești, Mureș-Autonomă Maghiară, Brașov.

Tematica cursului a cuprins o serie de probleme teoretice și practice referitoare la predarea lecțiilor din trimestrele II și III. Astfel, au fost studiate probleme privind cultura cerealelor, a plantelor tehnice și de nutreț, legumicultura, viticultura și pomicultura, organizarea întreprinderilor agricole socialiste, ca și probleme referitoare la metodică, predării obiectului „Agricultura”, la organizarea și desfășurarea lucrărilor practice.

Lecțiile, prezentate de specialiști și profesori cu experiență, au îmbogățit cunoștințele cursanților. În cadrul seminariilor, conduse de specialiști de la Stațiunea experi-

mentală agricolă Stupini, cursanții au aprofundat temeinic temele prezentate în lecții. Discuțiile din seminarii au fost strins legate de activitatea practică din gospodăriile agricole colective și gospodăriile agricole de stat. Totodată, prin faptul că au oglindit activitatea concretă a profesorilor de agricultură, discuțiile din seminarii au prilejuit un bogat schimb de experiență între ei.

De un real folos au fost pentru cursanți lucrările practice efectuate în cadrul Stațiunii experien-

țiale Stupini-Brașov și G.A.C. Codlea unde, sub îndrumarea specialiștilor, au participat la demonstrații deosebit de interesante cu privire la diferite culturi, la sol, îngrășăminte, mașini agricole noi, la cultura forțată a legumelor, la amenajarea răsadnițelor etc. Foarte instructivă a fost și vizita efectuată la Uzinele de tractoare din Brașov, în cadrul căreia cursanții s-au putut documenta asupra construcției tractorului.

Ing. S. LASCU
Brașov

Începutul unei colaborări rodnice

Pentru a contribui la îmbunătățirea predării limbii și literaturii române în școala de cultură generală, comitetul sindical al Facultății de filologie a universității „Babeș-Bolyai”, împreună cu cercul pedagogic al profesorilor de limba română din orașul Cluj, au organizat de curând o sesiune științifică comună.

Participanții la sesiune au ascultat o serie de comunicări privind predarea limbii române — „Predicatul multiplu și complex” (prezentată de lector univ. P. Dumitrașcu), „Subiect sau complement

sociativ” (prezentată de lector univ. C. Săteanu), „Raționamentul — procedeu pentru însușirea cunoștințelor de sintaxă” și „Analiza sintactică a propoziției” (prezentate de prof. V. Stanciu și respectiv M. Zdrenghea). Cu deosebit interes a fost audiată comunicarea prezentată de conf. univ. G. Munteanu — „Tendințe noi în organizarea lecției”. Au stîrnit de asemenea interes comunicările cu subiecte din domeniul istoriei literaturii — „Direcții în dezvoltarea poeziei românești după 1944” (lector univ. L. Baconski) și

ragiale în literatura universală” (prof. I. Serdeanu) — sau din domeniul teoriei literaturii — „Criteriile analizei literare” (lector univ. I. Vlad) și „Metoda analizei literare a operelor epice” (prof. Traian Marcu). Conf. univ. D. Pop a analizat manualul de teoria literaturii pentru clasa a VIII-a, aducînd numeroase observații critice și făcînd propuneri concrete.

Atît comunicările cit și discuțiile ce le-au urmat au dovedit că astfel de sesiuni sînt rodnice și binevenite.

V. GOIA

Consultații pentru cadrele didactice

Încă de la începutul anului școlar, Secția de învățămînt a regiunii Bacău s-a preocupat de organizarea unor consultații în vederea ridicării nivelului de pregătire al învățătorilor și profesorilor. Astfel, cadrele didactice înscrise la examenul de definitivare și de gradul II au fost sprijinite prin consultații organizate la limba română, matematică și pedagogie.

De asemenea colectivele de profesori cu experiență dau consultații cadrelor tinere din raion. Cu această ocazie sînt lămurite probleme variate de metodică și de specialitate, se dau sugestii asupra unor capitole din programele de învățămînt etc.

N. VANGHELOVICI
inspector metodist

În ajutorul părinților

Cadrele didactice și conducerea Școlii de 8 ani nr. 3 din Sighet manifestă o preocupare permanentă de a-i ajuta pe părinți să-și educe cit mai bine copiii în familie. Una dintre căile folosite de ei în acest scop o constituie lectoratul pentru părinți care, datorită problemelor puse în dezbatere și modului cum sînt tratate acestea, atrage un număr mare de participanți.

În cadrul lectoratului au loc lunar expuneri pe teme pedagogice, etice etc., urmate de discuții însuflețite. Iată cîteva titluri ale expunerilor pe care le-au putut urmări aici părinții: „Educarea voinței și caracterului copiilor”, „Rolul familiei în educarea școlarelor”, „Regimul zilnic al elevilor”, „Formarea deprinderilor de muncă la copii”, „Cum să-i facem pe copii să spună întotdeauna adevărul”, „Organizarea muncii copiilor în cadrul gospodăriei părintești”.

Problemele tratate în expuneri sînt ilustrate întotdeauna cu exemple concrete, care stîrnesc interesul părinților și îi fac să participe în număr mare la discuții.

P. I.

La colțul naturii vii

La clasa I a Școlii medii din Dărăbani a fost amenajat în acest an școlar un colț al naturii vii. Colțul cuprinde, pe lângă plante, și un acvariu. El este îngrijit în fiecare zi, prin rotație, de cîte doi elevi.

La colțul naturii vii elevii au constatat, îngrijind plantele, că acestea au nevoie pentru a se dezvolta în bune condițiuni, de lumină, căldură, aer și apă. Deosebit de mult i-a interesat o experiență simplă pe care au organizat-o sub conducerea învățătorului. Au luat un ghiveci cu flori pe care l-au așezat într-un loc întu-

necos și l-au lăsat un timp fără a-l uda. Cînd florile au dat primele semne de ofilire, elevii au mutat ghiveciul la lumină și au început să-l ude din nou. Ei au observat cu bucurie că în aceste condiții florile și-au revenit și au tras astfel singuri concluzii care au confirmat cele învățate.

Organizarea într-un mod variat a muncii la colțul naturii vii stimulează mult interesul elevilor pentru lucrările practice, îi îndeamnă să cunoască tot mai de aproape viața plantelor.

F. B.

În timpul liber

Cadrele didactice din școala noastră se preocupă să le creeze elevilor posibilitatea de a-și petrece timpul liber în mod cit mai plăcut, cit mai atractiv și, totodată, mai util.

De exemplu, pe baza prevederilor planului de muncă comun al școlii și organizației U.T.M., au fost organizate „duminici sportive”, seri literare etc., care au fost urmate de reuniuni tovarășești. Una din aceste reuniuni a fost or-

ganizată în colaborare cu Școala de mecanici agricoli din localitate.

Aceste acțiuni, în care se îmbină elementul distractiv și creativ cu cel al frumosului și utilului, au avut un deosebit efect educativ, contribuind la formarea unor relații cuviincioase și demne între băieți și fete, a unei conduite morale sănătoase.

Prof. MARIN DUMITRU
Școala medie din Costești,
Arges

Bibliografie

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE, nr.12 din 1962
În sumar:

- *** Dezvoltarea învățămîntului nostru în anii puterii populare.
- *** Rolul științelor naturii și al matematicii în pregătirea elevilor pentru producție.
- Traian Treliu: Cum se reflectă aplicarea principiului unității organism-mediului în predarea botanicii și a zoologiei
- Paul Pleancu: Corelarea cunoștințelor teoretice cu munca practică a elevilor în agricultură
- Ion Apostol Popescu: Contribuția lui Dimitrie Tișindeal la dezvoltarea învățămîntului și a gândirii pedagogice în Transilvania și Banat
- Florea Ștefănescu: Din experiența predării citirii și scrierii în clasa I

Ilie Ilasievici: Congresul internațional al matematicienilor de la Stockholm

Eugen Novicov: Din experiența școlii sovietice — o nouă formă de organizare a lecției.

Tiberiu Bogdan: Georges Politzer, Mihai Sandu și Alexandru Filipovici

Unele probleme cu privire la conținutul manualelor de aritmetică pentru clasele I-IV

G. Beldescu: Probleme de structură în manualul de limbă română pentru clasa a V-a

Ion Orghidan: Cîteva lucrări de istoria pedagogiei

N. Constantin Matei și Nicolae Radu: Educarea atitudinii disciplinate la preadolescenți

Elena Georgescu: Lucrări de pedagogie editate în anul 1962

Cuprinsul Revistei de Pedagogie pe anul 1962

Prof. ALEXANDRINA ZBIERA: La practică în producție

NATALIA BONTAȘ — comuna Siminicea, raionul Boloșani.

SANDU TEODORESCU — comuna Vața, raionul Vedeia.

Norma didactică săptămînală de 16—18 ore a fost stabilită pentru profesorii care predau la clasele V—VII de la școlile din mediul rural cu un singur rînd de clase. Pe măsura înființării claselor paralele, norma didactică a profesorilor de la clasele V—VII va fi completată cu orele ce apar în plus. În cazul dvs. norma este de 20—21 ore săptămînal. Prin urmare, pentru ca să vi se poată acorda salariul în întregime, trebuie să vă completați norma cu ore de la alte discipline pe care le puteți preda.

Timpul cit ați satisfăcut stagiul militar nu se ia în considerare la calcularea vechimii în învățămînt. Rezultă deci că aveți în învățămînt un stagiul mai mic de 10 ani și, ca atare, nu puteți trece în grupa următoare de salarizare după vechime. Veți solicita acest lucru la 1 februarie 1964, cînd veți implini stagiul de 10 ani, după cum rezultă din datele cuprinse în scrisoarea dvs.

S. MOCIOIU — comuna Peștișani, raionul Tg. Jiu.

IORDANA PRECUP — comuna Săvișrin, raionul Lipova.

Deoarece la 1 august 1959 ați funcționat ca suplinitoare, dar aveți un stagiul de peste 5 ani, aveți dreptul la încadrarea ca învățătoare (educatoare) II în grupa de vechime 5—10 ani. Pe baza calificării obținute ulterior prin absolvirea institutului pedagogic de învățători, aveți dreptul să fiți încadrată ca învățătoare în categoria I după studii, dar tot în grupa de vechime avută la 1 august 1959 (5—10 ani), neputînd trece în altă grupă de vechime decît după obținerea gradului definitiv.

În conformitate cu instrucțiunile de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959, suplinirea unei învățătoare aflate în concediul de maternitate este remunerată prin salarizare cu ora. În acest caz se plătesc numai orele efectiv prestate, calculate la 1/96 din salariul pentru fiecare oră. De aici rezultă că suplinitorul nu poate primi salariul titularului cu toate sporurile ce i se cuveneau și nici nu este salarizat pe timpul vacanțelor, deoarece, după cum se arată mai sus, el este plătit cu ora.

TRAIAN VIȚAN — comuna Ghilad, raionul Deta.

DAVID GELLER — Reghin.

Potrivit instrucțiunilor de aplicare a Hotărîrii nr. 1059/1959, cadrelor didactice care au absolvit cursurile de perfecționare în perioada 1955—1959 obținînd la toate materiile calificativul „foarte bine” li se calculează numai o singură dată un an în plus la stagiul de activitate în învățămînt. Întrucît acest an vi s-a calculat o dată, atunci cînd vi s-a acordat gradul definitiv fără examen și ați fost trecut în grupa de vechime 5—10 ani, el nu va mai putea fi luat în considerare pentru a doua oară, atunci cînd vă veți prezenta la examenul de gradul II. La acest examen vă puteți prezenta numai după împlinirea stagiului de 10 ani efectiv lucrați.

Timpul cit ați urmat cursurile institutului pedagogic de 3 ani se ia în considerare la stabilirea stagiului de activitate în învățămînt dacî anterior ați funcționat în învățămînt minimum 3 ani. În ceea ce privește salarizarea, după absolvirea institutului urmează să fiți încadrat ca profesor în categoria II-a după studii, în grupa 0—3 ani, avută la 1 august 1959. Aceasta, pînă la trecerea examenului de definitivare. Întrucît aveți un stagiul anterior în învățămînt de peste 3 ani, vă puteți prezenta la examenul de definitivare în prima sesiune, iar nu după trei ani de la absolvirea institutului.

ELISABETA FLECA — comuna Spring, raionul Sebeș, IANNI MAURER, comuna Tătirlana, raionul Tîrnăveni, VASILE CIOBANCIU — Huși, FĂNICA ZAHARIA — comuna Tulnici, raionul Focșani

Pentru lămuririle pe care le cereți adresați-vă organelor locale.